

Наши

шуми

БРОЈ 53 ОКТОМВРИ 2011

ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ

(ИНТЕРВЈУ СО ЖАРКО КАРАЏОСКИ, ГЕНЕРАЛЕН
ДИРЕКТОР НА ЈП „МАКЕДОНСКИ ШУМИ“)

**ВО ЧЕКОР СО СОВРЕМЕНИТЕ ТРЕНДОВИ
ВО ШУМАРСТВОТО**

Садиме денес - пишуваме и праќаме писмо на мирот!

Нашите потписи се стебленца од шумата на мирот, пријателството и љубовта...

We plant today - writing and sending a letter of peace!

Our signatures are stalks from the forest of peace, friendship and love...

ДЕН НА ДРВОТО - ЗАСАДИ ЈА СВОЈАТА ИДНИНА! | TREEDAY - PLANT YOUR FUTURE!

www.treeday.com.mk | facebook.com/Treeday.Macedonia | treedaymk@yahoo.com | +389 3296 750

актуелно

Директорот на јавното претпријатието, Жарко Караџоски, ги подели клучевите на 20 теренски возила Лада - Нива, на подружниците на ЈП "Македонски шуми".

8

интервју

„Ако сакаме да направиме современа и конкурентна компанија на пазарот, мора да истраеме на патот на реформите.“

10

пожари

Одржани работилници за интегрирано управување со пожари и за техники за контрола на шумските пожари.

18

прес

Конференција за печат на генералниот директор на ЈП «Македонски шуми» Жарко Караџоски.

28

04 БЛИЦ

Заштита од пожари, обнова на возен парк, состанок во ССМ...

07 ЕДИТОРИЈАЛ

...ДЕН НА ДРВОТО ...

08 АКТУЕЛНО

Обнова на возниот парк...

10 ИНТЕРВЈУ

Со генералниот директор на ЈП Македонски шуми, Жарко Караџоски

18 ПОЖАРИ

ИНТЕГРИРАНО УПРАВУВАЊЕ СО ПОЖАРИТЕ ...

20 НАША ТЕМА

Состанок во ССМ, за актуелните случувања во ЈП...

24 ФОПЕР

Тек на проектот Фопер II..

29 ГОДИНА НА ШУМИТЕ

Комуникација во шумарството...

Весник на јп за стопанисување со шуми Македонски шуми

Издавач: ЈП Македонски шуми • За издавачот: Жарко Караџоски, генерален директор

• Главен и одговорен уредник: Александар Флоровски • Уредник: Соња Никчевиќ

Редакција: Соња Никчевиќ, Фатима Шкријељ • Издавачки совет: Жарко Караџоски, Александар Флоровски, Соња Никчевиќ, Ангеле Спиловски, м-р Слободанчо Климоски, м-р Костадинка Соколовска, Марјан Стојаноски

• Фото насловна М. Благуша • Печати: „Коста Абраш“, АД-Охрид

Адреса: јп Македонски шуми, Ул. Перо Наков бб, Скопје • тел. 02.2581.080 • факс 02.2581.824

makshumi@mkdsumi.com.mk • www.mkdsumi.com.mk

ОБНОВЕН ВОЗНИОТ ПАРК НА ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ

Директорот на претпријатието, Жарко Караџоски, ги подели клучевите на 10 теренски возила Лада - Нива, на уште 10 подружници на ЈП “Македонски шуми”, со што се заокружи планираниот број за набавка на 20 теренски возила за годинава. Ова е почеток на реализација на Инвестиционата програма на претпријатието за 2011/2012 г. со кој се планира сукцесивна обнова на застарениот возен парк со теренски возила, камиони и градежни машини. Возилата, на подружниците им беа доделени во два наврата и тоа, првите 10 теренски возила беа поделени во пресрет на празникот 8-ми септември - Ден на независноста на Република Македонија и вториот, во почетокот на октомври, 2011 г.

Генералниот директор, Жарко Караџоски при доделувањето на втората транша на теренски возила Лада Нива, на уште десет подружници на јавното претпријатие им се обрати на раководителите на подружниците, со куса елаборација на новата инвестициона програма на ЈП Македонски шуми, чиј почеток на реализација започна токму со набавката на вкупно 20 теренски возила Лада - Нива, планирани за оваа година.

ОДРЖАН СОСТАНОК ВО ССМ НА ТЕМА АКТУЕЛНИТЕ СЛУЧУВАЊА ВО ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ

На состанокот кој се одржа на 04.10.2011 г. во просториите на ССМ, на тема *Актуелните случувања во ЈП Македонски шуми*, беше присутен претседателот на Сојузот на синдикатите на Република Македонија и претседател на Синдикатот на работници во шумарството, дрвната индустрија, водостопанство и енергетика Живко Митрески, генералниот директор на ЈП Македонски шуми, Жарко Караџоски, претставници на сите синдикални организации од подружниците и дел од менаџерскиот тим на ЈПМШ. Претседателот на ССМ, Живко Митревски рече дека постигнатиот договор е историски чин за социјалните односи во Република Македонија. Покажавме дека и во услови на економска криза можеме да се избориме за зголемување на економската состојба на населението и да градиме вистински европски социјални односи. Трите социјални партнери покажаа голема храброст и одговорност кон граѓаните. Нето износот на минималната плата во Република Македонија се утврдува на 8.050 денари, односно бруто износот на 12.265 денари, гласи договорот од седницата на Економско – социјалниот совет.

Жарко Караџоски, генерален директор на ЈП Македонски шуми „Преговорите што се водеа меѓу трите страни: Владата на РМ, Сојузот на синдикатите на РМ и работодавачите се водеа долго, но се

приведоа при крај и тоа успешно. Да се дојде резултат, до утврдување на минимална плата не е лесно, зашто се работи за многу чувствителна материја. Се радувам што се работи за законско решение, не колективен договор или некоја друга форма, туку закон кој ќе се спроведува во иднина со кој ќе се стави ред и крај на сите злоупотреби. Се што е решено со закон мора да се примени и тука нема привилегирани. Ние ќе се вклопиме во имплементацијата на овој закон онака како што ќе налагаат условите. За почеток на сите вработени ќе им бидат дадени нови решенија за работа со постојните работни места со додавка-јавен службеник. «

ПРОМОВИРАНА СТАНДАРДИЗИРАНА ОПРЕМА ЗА ГАСНЕЊЕ НА ШУМСКИ ПОЖАРИ

Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство Љупчо Димовски присуствуваше на промоцијата на опремата за гаснење на пожари обезбедена во рамки на проектот „Зајакнување на подготвеноста за справување со шумски пожари“ кој го реализира Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство во соработка со Организацијата за храна и земјоделство при Обединетите нации (ФАО). Опремата за гаснење на пожари ќе послужи како модел за опремување на јавните претпријатија кои управуваат со шумите, а која треба да биде една од основите за обезбедување на интегрирано управување со пожари и за нивна контрола на терен. Опремата беше презентирана во рамки на работилницата „Интегрирано управување со пожари“.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ПОДГОТВЕНОСТА ЗА СПРАВУВАЊЕ СО ШУМСКИ ПОЖАРИ

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, во рамки на проектот „Зајакнување на подготвеноста за справување со шумски пожари“, поддржан од Организацијата за храна и земјоделство при Обединетите нации (ФАО) спроведува работилници за интегрирано управување со пожари и за техники за контрола на шумските пожари.

Целта на работилницата, а и на помошта од проектот е зајакнување на капацитетот на национални управни и оперативни тела одговорни за справување со шумски пожари. Со ваквите обуки ќе се трасира патот вршење на национални промени во ставовите кои водат кон намалување на бројот на пожари предизвикани од човечки фактор во високо-ризичните области преку процесите на подобро планирање и координација за одговор на непогоди и олеснување на ваквите активности во државата.

СЛЕДЕЊЕ И ПРЕВЕНЦИЈА НА ШУМСКИ ПОЖАРИ

Во текот на месец септември тимови на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (МЗШВ) во соработка со ЈП „Македонски шуми“ и техничко-финансиска поддршка од италијанската Влада, во регионот на југоисточна Македонија изведоа пробни активности за следење и превенција на шумски пожари преку поставување систем од термални камери. Анализите од пробните активности ќе покажат дали Македонија ќе стане регионален центар за следење и превенција на пожари, проект што целосно ќе го финансира Европската унија. Примената на системот треба да го намали времето на интервенција од појавата на шумските пожари.

Активностите за вклучување во пилот проектот МЗШВ и ЈП Македонски шуми се спроведуваат веќе две години во соработка со италијанската Влада.

Зад нас е двегодишна соработка, со која истовремено овозможуваме трансфер на знаење за реалните потреби на населението и државата. По овој период на тестирање главната цел е поставување на Македонија како регионален центар за следење на шумски пожари, укажува Алберт Погорелц, советник за одржлив развој на пилот проектот.

ДЕН НА ДРВОТО, ЕСЕН 2011

Под мотото „Садиме денес-пишуваме и праќаме писмо на мирот“ на 23.11.2011г., на 400 локации низ Македонија се засадија 5,7 милиони садници во рамките на есенската акција „Ден на дрвото - засади ја својата иднина!“.

Осмата акција за садење дрвца е во духот на одбележувањето на светскиот настан наречен „2011 -Меѓународна година на шумите“ прогласена од Обединетите нации, а ЈП Македонски шуми, ја одбележа според својата агенда во значајната Година на шумите.

Во осмата акција дрвца се садеа во близина на населените места, природните и вештачките езера, во националните паркови и покрај регионалните и локалните патишта и на граничните премини. Водечкиот настан на кампањата е „Писмото на љубовта, почитта и пријателството - засади мир, пријателство и љубов“. Во знак на согласност со Писмото, граѓаните можеа да се потпишат во тетратки кои по одржувањето на акцијата ќе бидат испратени до Обединетите нации и до Европската комисија.

НАМАЛУВАЊЕ НА ЦЕНАТА НА ОГРЕВНОТО ДРВО ВО ЈП «МАКЕДОНСКИ ШУМИ»

На 18.10.2011г., во просториите на дирекцијата, конференција за печат одржа **генералниот директор на ЈП «Македонски шуми» Жарко Караџоски.**

Тема на оваа конференција беше цената на огревното дрво. Имајќи предвид дека дрвото е најевтин и најбаран енергенс во државата, ЈП «Македонски шуми», врз основа на одлука на Управниот одбор на јавното претпријатие, ја намали цената на огревното дрво на складовите на ЈП «Македонски шуми».

«Цел на оваа прес конференција е да ја запознаеме македонската јавност и граѓаните дека во пресрет на грејната сезона која започна на 15-ти овој месец, ЈП «Македонски шуми» излезе со еден пакет на одлуки и мерки со кои што ќе придонесе буџетот на граѓаните да биде помалку оптоварен. Наспроти сите шпекулации кои можевме деновиве да ги слушнеме, во смисла на тоа дека цената на огревното дрво ќе расте или дека веќе поскапело, ЈП «Македонски шуми» од 15 октомври, со одлука на Управниот одбор на ЈП «Македонски шуми», цената на огревното дрво ја намали за 5%, или изразено во бројки, ако до сега дабовото огревно дрво било 2450,00 м.п.р., беше 2450,00 денари, нова цена е 2300,00 за мпр. Додека буковото огревно дрво кое до сега беше 2370,00 денари, сега ќе биде 2200,00 мпр. Овој попуст од 5% е во пресрет на грејната сезона како добра вест за граѓаните дека ЈП «Македонски шуми» се грижи за буџетот на граѓаните. Дрво за огрев има доволно и нема место за никаква паника. На сите граѓани кои склучиле договори со нас, дрвата ќе им бидат испорачани и нема да има простор за паника. Оние граѓани кои што ќе уплатат овие денови во готово, на количината која што ќе ја побараат ќе добијат 5% попуст. Оваа одлука важи до 31. декември оваа година.»

СРЕДБА НА ШУМАРИ

На 29.09.2011 во посета на ЈП Македонски шуми, беа претставници на хрватското шумарство кои на пропатување до крајната дестинација, Охрид, имаа куса средба со претставници на македонското шумарство. На средбата се разменија искуства за работата на двете шумарства во присуство на неколку професори на Шумарскиот факултет-Скопје, дел од менаџерскиот тим на ЈП Македонски шуми и гостите од Хрватска. Работата на македонското шумарство и ЈП Македонски шуми беше предмет на презентацијата која ја подготви и одржа м-р Костадинка Соколовска. Меѓу гостите од Хрватска, претежно шумарски инженери вработени во Хрватске шуме и домаќините се разви дискусија за актуелните состојби во двете шумарства. Состанокот го водеше Александар Флоровски, советник на генералниот директор за односи со јавност. Од страна на хрватските шумари на своите колеги во Македонија им се обратија: Дамир Деканиќ, претседател на Синдикатот на инженери и техничари по шумарство на Хрватска, Дарко Посариќ претседател на Хрватското шумарско друштво, огранок Винковци, Бранко Трифуновиќ -помошник раководител на Управата за шуми - Винковци кои ги поздравиле колегите и се заблагодарија на гостопримството и продуктивната дискусија од која сигурно ќе произлезат контакти кои понатаму ќе се негуваат.

ДЕМАНТ

Во весникот «Наши шуми», бр. 52, август, 2011 г. во рубриката Репортажа од ПШС «Бигла»-Демир Хисар, во разговорот кој го водел новинарот С. Никчевиќ со раководителот на подружницата, Гоце Цветаноски, на страна бр.15 е кажана невинина, односно, цитираме:»со добивката од 2008 г. се покриваше загуба на Дебар, Радовиш, Валандово и Струмица».

Подружница ШС «Беласица» - Струмица 2008 г. ја има завршено со добивка од 20.174.643,71 денари. а тоа е потврдено со налогот за книжење од ЈП Македонски шуми - Скопје за распределба на добивка по завршна с-ка, од каде може да се види дека со добивката на ПШС «Беласица» се покрива загуба на ПШС «Бабуна» -Велес и ПШС «Јабланица» - Струга.

Доказ: Налог за книжење од ЈП Македонски шуми -Скопје

Редакцијата на Наши шуми се извинува на ПШС «Беласица» - Струмица за направената грешка. Приложениот доказ се наоѓа во архивата на весникот.

„САДИМЕ ДЕНЕС-ПИШУВАМЕ И ПРАЌАМЕ ПИСМО НА МИРОТ“

Под мотото „Садиме денес-пишуваме и праќаме писмо на мирот“ на 23.11.2011г., на 400 локации низ Македонија се засадија 5,7 милиони садници во рамките на есенската акција „Ден на дрвото - засади ја својата иднина!“.

Осмата акција за садење дрвца е во духот на одбележувањето на светскиот настан наречен „2011 -Меѓународна година на шумите“ прогласена од Обединетите нации, а ЈП Македонски шуми, ја одбележа според својата агенда во значајната Година на шумите.

Во осмата акција дрвца се садеа во близина на населените места, природните и вештачките езера, во националните паркови и покрај регионалните и локалните патишта и на граничните премини. За помасовно учество во акцијата Владата прогласи неработен ден.

Водечкиот настан на кампањата е „Писмото на љубовта, почитта и пријателството - засади мир, пријателство и љубов“. Во знак на согласност со Писмото, граѓаните можеа да се потпишат во тетратки кои по одржувањето на акцијата ќе бидат испратени до Обединетите нации и до Европската комисија.

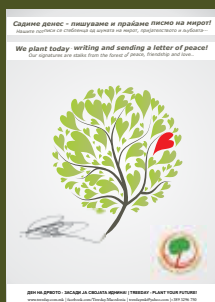
Писмото, според информациите на организацискиот одбор на акцијата, содржи недвосмислена и јасна порака дека преку засадувањето иднина со свои раце ќе кажеме дека засадуваме не само дрвца, туку и пријателство, добрососедство, толеранција и взаемна почит.

“Писмото е повик за масовно заедништво во кое преку чинот на лично учество во акцијата со свои раце, со едно срце, ќе засадиме иднина за нас и за светот. Писмото е силна порака дека не дозволуваме да бидеме обезимени и не би дозволиле таква неправда да биде нанесена никому, не само нам“, објаснуваат организаторите. Акцијата во неделата симболично ја почнаа премиерот Никола Груевски и министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство Љупчо Димовски со засадување дрвца во центарот на Скопје, завчера дрвца садеа амбасадорите на странските земји во Република Македонија и претставници на верските заедници. Во разеленувањето на државата вчера се вклучи и претседателот Ѓорге Иванов со садење садници во Градскиот парк во Велес.

На локалитетот Мршевци денеска дрвца засадија вицепремиерот и министер за финансии Зоран Ставрски и министерката за внатрешни работи Гордана Јанкулоска, придружувани од иницијативниот одбор на акцијата „Ден на дрвото“, градоначалници и естрадни уметници, организирани и под стручен надзор на вработените во ЈП Македонски шуми.

Генералниот директор директорот на ЈП „Македонски шуми“ Жарко Караџоски, во изјавата за медиумите, покрај останатото ја потенцираше успешноста на пролетната акција.

“Вкупно успешноста на досега пошумените 38 милиони садници е 65 проценти. Тоа е одличен процент на зафатеност, според европските стандарди за успешност на ваква акција се смета се што е над 35 проценти. Задоволни сме што акцијата се прифати кај граѓаните со добар одзив“, изјави Караџоски додавајќи дека денеска се пошумува на локалитети каде што имало помала зафатеност во претходните акции.

ОБНОВЕН ВОЗНИОТ ПАРК НА ЈП Македонски шуми

Директорот на претпријатието, Жарко Караџоски, ги подели клучевите на 10 теренски возила Лада - Нива, на уште 10 подружници на ЈП "Македонски шуми", со што се заокружи планираниот број за набавка на 20 теренски возила за годинава. Ова е почеток на реализација на Инвестиционата програма на претпријатието за 2011/2012 г. со кој се планира суцесивна обнова на застарениот возен парк со теренски возила, камиони и градежни машини. Возилата, на подружниците им беа доделени во два наврата и тоа, првите 10 теренски возила беа поделени во пресрет на празникот 8-ми септември - Ден на независноста на Република Македонија и вториот, во почетокот на октомври, 2011 г.

Генералниот директор, Жарко Караџоски при доделувањето на втората транша на теренски возила Лада Нива, на уште десет подружници на јавното претпријатие им се обрати на раководителите на подружниците, со куса елаборација на новата инвестициона програма на ЈП Македонски шуми, чиј почеток на реализација започна токму со набавката на вкупно 20 теренски возила Лада - Нива, планирани за оваа година.

- «ЈП Македонски шуми, уште во почетокот на годината ја претстави до Владата инвестиционата програма за годинава, со која беше планирана набавка на 40 теренски возила. Заради добро познатите рецесиони движења кои ја зафатија државата, Владата овој број го преполови, со ветување и заложби дека следната година ќе се овозможи комплетирање на вкупната набавка од 40 теренски возила. Тука нема да запреме. Денеска го потпишав тендерот за набавка на три нови булдожери, значи за првпат ќе имаме нови булдожери, два помали еден поголем, а за следната година се планира набавка на уште најмалку три. Со тоа, и со активирањето на постоечките машини кои се во добра кондиција, целата фаза на изградба на патишта ќе ја извршува ЈП Македонски шуми. Тоа значи дека нема да се распишува тендер за патишта, туку ние сами ќе ја организираме оваа работа. Со тоа нема да трошиме средства за резервни делови, ќе ги намалиме трошоците и со таа заштеда ќе ги платиме новите машини. Сите булдожери ќе се водат во дирекција, ќе има одговорен човек за тоа и тој ќе ја определува потребата за активирање на машините кај што ќе биде потребно, тоа значи нов стил на работа. Во моментот за тоа е задолжен Секторот за План и анализа, инвестиции и развој, а потоа ќе се определи човек кој ќе ја води целата работа во делот на машинскиот возен парк, централизирано.

До крајот на годината планираме набавка на 3-4 шлепери и заедно со двата што ги зедеме од подружница Караџица, ќе бидат преземени во дирекција, заедно со возачи. Вишокот на дрвна маса, кој се појавува во некои подружници како Демир Хисар, Македонски Брод, Охрид, и други, ќе биде превезувана во поголемите потрошувачки центри, како Скопје, Куманово, Штип, Свети Николе, Тетово, токму со овие возила. Ова ќе биде континуирано преку целата година, со тоа што треба да се знае дека трошоците за ова ќе бидат во дирекција.

Оваа година започнуваме и со изградба на базени за чување на дрвна маса, во Кавадарци, Македонски Брод и уште еден центар дополнително, каде што ќе се чува дрвната маса преку целата година.

Ова накратко е почеток на реализација на плановите за оваа година, а до вас имам апел, како менаџери да ја развивате свеста кај вработените за потребата од зголемување на одговорноста кон работата, зголемување на производството и исполнување на плановите, зголемување на финансиската дисциплина и нивото на продажбата. Треба да одлучиме, дали сите ќе се стремиме кон инвестирање и развој на претпријатието, или ќе се оди кон задоволување на ситни и поединечни потреби и барања кои стигнуваат до дирекција и кои во моментот не можеме да ги овозможиме. Причината за тоа е, покрај плановите за капитални инвестиции во претпријатието и заложбите на Владата за штедење во рецесионата година во која се наоѓаме. Треба да го имаме предвид фактот за редовно сервисирање на платите, придонесите и обврските кон државата за кои сите знаеме и треба да бидеме свесни дека одамна не биле толку редовно исплатувани.

Треба да се има предвид, фактот дека ние, јавното претпријатие, сме влезени во категоријата на јавни службеници и ќе работиме според Законот за јавни службеници кој е далеку поригорозен и функционира по правилото на оценување на работата на секој службеник, што значи дека треба одговорно и професионално да ја извршуваме работата за што ќе бидеме оценувани и многу полесно може да го изгубиме работното место. До крајот на годината сите ќе добијат нови решенија во кои ќе стои додавката јавен службеник. «

На крајот од обраќањето, генералниот директор Жарко Караџоски на присутните им посака успех и приспособување на новиот начин на работа и одговорност при работењето.

ШТО ЗНАЧИ ОБНОВАТА НА ВОЗНИОТ ПАРК ЗА ПОДРУЖНИЦАТА?

На 04.10.2011 г. во кругот на дирекцијата на ЈП «Македонски шуми», генералниот директор на претпријатието, Жарко Караџоски, ги подели клучевите на 10 теренски возила Лада - Нива, на уште 10 подружници на ЈП «Македонски шуми», со што се заокружи планираниот број за набавка на 20 теренски возила за годинава.

Теренските возила Лада - Нива се купени со сопствени средства, со што започнува обновата на возниот парк на ЈП «Македонски шуми», кој е стар повеќе од 40 години.

На примопредавањето на теренските возила присуствуваа генералниот директор, менаџерскиот тим на ЈП «Македонски шуми» и дел од раководителите на подружници кои ги презедоа теренските возила. На раководителите на подружницата им го поставивме прашањето:

Што значи обновата на возниот парк за подружницата?

*Раководител на подружница Црн бор - Прилеп,
Илија Димитриевски:*

- Можам слободно да кажам дека последниве 30 години нашата подружница нема ништо обновено и ова е за поздравување. За првпат, со оваа иницијатива на менаџерскиот тим после 30 години во подружницата доаѓа ново возило и јас како раководител сум многу задоволен, особено со најавата на генералниот директор дека ќе се продолжи со обновата на возниот парк со градежни машини. Со тоа ќе се овозможи подобрување во резултатите од производството а нам ќе ни се олесни организацијата на работата. Овој менаџерски тим се залага да оди работата на подобро. Со обновата на возниот парк ќе се заштедат средства кои се даваат за резервни делови на веќе дотраените возила со кои располагаеме.

*Раководителот на подружница Бабуна - Велес,
Гоце Петровски:*

- Денеска е убав ден за сите подружници кои ќе земат теренски возила, затоа што ни се многу потребни во нашата работа како во производство така и во заштитата на шумите. Добро е да се продолжи со една ваква традиција да се обнови возниот парк што ќе овозможи поквалитетна и поуспешна работа. Ова претставува олеснување на работата зашто теренските возила се многу важни за работата во шумарството. До сега ние располагавме со 4 теренски возила чија просечна старост изнесува 20 години, кои тешко се одржуваат и ова обновување добро ќе ни дојде. Иницијатива за поздравување!

*Раководителот на подружница Караџица - Скопје,
Анѓеле Спировски:*

- Со набавка на новите теренски возила, се врши голема заштеда во ЈП Македонски шуми, бидејќи ако се направи анализа на трошоците, ќе видиме дека во вкупното производство, големи издатоци имаме за набавка на резервни делови и одржување на застарениот возен парк во подружниците. Факт е дека беше крајно време да се направи заштеда со обновување на возниот парк, но едно возило е капка во вода. Затоа сметаме дека на ова не треба да се застане и вкупниот возен парк на ЈП Македонски шуми да се обнови, а затоа се потребни околу 90 возила. За да се почувствува напредок и олеснување на работата потребно е sukcesивно продолжување на набавката на возила, на пример секоја година по 20, како на теренски така и на градежни машини. Со тоа би придонеле за ефикасност во работењето, намалување на трошоците, а со самото тоа и зголемување на профитот на претпријатието.

*Раководител на подружница Стогово - Дебар,
Љата Рами*

- Со набавката на новите теренски возила ќе се постигнат повеќе ефекти во работењето. Знаеме дека со амортизираните возила се троши на резервни делови и така се одлеваат многу средства непотребно. Со обновувањето на возниот парк ќе се зголеми обемот на производството, трошоците ќе се намалат, а со тоа ќе се зголеми производството и ќе има помали трошоци. Ние досега имавме едно теренско возило старо десетина години за чие одржување одеа многу средства непотребно, а сега ова ново возило ќе го вклучиме во процесот на работа и се надевам дека со тоа непречено ќе ја извршуваме работата.

ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ СОВРЕМЕНИТЕ ТРЕНДОВИ

Интервју со генералниот директор на ЈП Македонски шуми, Жарко Караџоски

“Ако сакаме да направиме современа и конкурентна компанија на пазарот, мора да истраеме на патот на реформите. Резултатите покажуваат дека ЈП Македонски шуми прераснува во ликвидно претпријатие каде што своето место можат да го најдат и стручњаци, за кои нашата компанија ќе биде предизвик како бренд кој се докажува како успешен.”

Врз основа на многубројните општокорисни функции на шумите, Република Македонија ги гледа шумите како дел од националното богатство, односно наследство. Потврда за тоа е Уставот на Република Македонија каде “сите природни богатства на Републиката, растителниот и животинскиот свет, доброта во општа употреба, како и предметите и објектите од особено културно и историско значење определени со закон се добра од општ интерес за Републиката и уживаат посебна заштита».

Стопанисувањето со шумите во Република Македонија е засновано врз комплексност, многуфункционалност и трајност во производството, при што се води сметка за здравиот однос кон шумите, еколошките принципи за зачувување на животната средина и неа и обновување на шумите. Економската, социјалната и еколошката функција на шумите се од огромно значење за одржливиот развој на општеството и за подобрување на квалитетот на животот, особено во руралните и планински подрачја.

Моментална состојба во ЈП “Македонски шуми»

Бројните негативни појави во развојот на севкупното општество и економијата, влијаеа и на шумарскиот сектор. И покрај тешката економска положба и наследените дубиози ЈП «Македонски шуми» функционира како важен стопански субјект во Република Македонија, следејќи ги политичките и економските промени во Република Македонија во согласност со евроинтеграциските процеси кои налагаат приоритети и фокусирање кон општокорисните функции на шумата и нејзиното стопанисување, интегрирајќи се во многу поширок контекст во кој заштитата, биодиверзитетот и грижата за природата и животна средина се ставени во прв план.

«На крајот од секоја година се сумираат резултатите од направеното во изминатиот период. Состојбата во ЈП Македонски шуми е во рамките на очекуваното. Предвидениот план за производство за 2011 г. се остварува околу 70%, финансискиот исто така е во рамките на очекуваното. Мали отстапувања од планираното има во производно финансискиот план за производство на дрвни сортименти. На наше изненадување на пазарот се појави поголема побарувачка за техничка дрвна маса која ќе треба да ја предвидиме во планот за следната година. Значи, можеме да кажеме дека сме излегле од рецесионите движења како претпријатие и за идната година можеме да планираме зголемување на производството на техничко дрво и нормално производство на огревно дрво од 400 до 500 000 м³, количина за која имаме обезбеден пласман на пазарот.

УМИ ВО ЧЕКОР СО ДВИ ВО ШУМАРСТВОТО

- Дали тоа значи дека има нови движења на пазарот за техничка дрвна маса?

«Тоа значи дека оваа година ги задржуваме сите досегашни купувачи, а дел од оние кои во изминатиот период купуваа дрво од соседна Бугарија, се вратија и сега ние имаме слатки маки со нив, зашто сите се борат да влезат во приоритет на снабдување од ЈП Македонски шуми. Причината за тоа се секако постојаните цени, постојаниот квалитет на техничкото дрво кој се стандардизира со одлуките кои ги донесовме за производство на квалитетна дрвна маса. Квалитетот на дрвната маса мора да се приспособи на европските и светските стандарди и ние строго го следиме тој тренд. Како резултат од тоа, деновиве треба да потпишеме договор со странски фирми кои што се заинтересирани за комплетното производство, почнувајќи со техничко дрво, огревно дрво, како и отпадоците, што е многу битно. Се работи за една фирма од Чешка која е заинтересирана во Македонија да отвори свои погони. Договорот е направен за рок од 5 години, со старт од 50 000 м³, за првата година што како производство ќе биде вметнато во нашиот производствен план за идната година со определена динамика на производство. Нашата цел со овој договор е максимално искористување на сите видови на дрвна маса кои ги дава шумата: техничко, огревно и што е најбитно отпадот кој до сега скапуваше во шумата, да биде адекватно употребен од купувачот. За нас е битно да го избегнеме раситнувањето на купувачите и да работиме со познат и стабилен купувач. Затоа сметам дека се работи за историски договор за ЈП Македонски шуми при што одеднаш се обезбедува купувач за 50 000 м³ за следната година, а до крајот на годинава за истиот купувач треба да се обезбедат 10 000 м³ дрвна маса. Значи тоа е почеток на динамиката за соработка, а за понатамошниот дел од договорот кој трае 5 години динамиката дополнително ќе се прецизира. Најважниот дел од овој договор е начинот на плаќање кој е исклучително поволен за нас, имено се договоривме договорената дрвна маса за оваа и следната година да биде платена авансно. Тоа значи прилив на средства во буџетот на претпријатието, но истовремено и голема обврска за исполнување на нашиот дел од договорот, навремено производство на договорената количина. Овој чекор навестува и присуство на други инвеститори, но ние мораме да знаеме дека за 2-3 години ЈПМШ мора да се трансформира во начинот на стопанисување со шумите со тенденција на вклопување во европските рамки, а тоа значи производство на други производи како што се пелети, брикети, и биоенергија, со што би влегле во современите начини на производство. За овој проект е известена и Владата на РМ, која ќе го следи проектот, а на 22. октомври на влада помина информација со која ние заедно со МЗШВ сме задолжени да направиме предлог измени во Законот за шуми, таму каде што сметаме дека треба да се определат други приоритети и законски да се овозможи употреба на отпадот од шума, а со измените во законот пред се мораме законски да ја регулираме оваа материја.

2012 г. реформска година за ЈП Македонски шуми

- Во втората половина на годината започна реализацијата на Инвестиционата програма со која 2012 г. се најавува како реформска година за јавното претпријатие...

«2012 г. ја замислуваме како реформска година за ЈП Македонски шуми од многу аспекти. Прво, намалување на бројот на вработените на разни начини, но не со тенденција за отпуштање од работа. Во текот на годинава веќе имаме 60-тина вработени кои заминаа по пат на технолошки вишок и пензионирање. Ако на тоа се додадат 200 работници кои ќе ги преземе Шумската полиција, тоа значи значително намалување на трошоците за плати и придонеси. Таа разлика која ќе се добие како остаток во буџетот ќе се пренасочи на инвестиции. За сето време планираме, по пат на преквалификација, прераспределба на работни места или доброволно заминување на друго место (тоа ни го овозможува Законот за јавни службеници),

да се ослободиме од баластот на вишок на вработени кои се непродуктивни и претставуваат товар на претпријатието. На сметка на тоа ќе се оди на построчно, попрофесионално и со помлади кадри екипирање на претпријатието што, во краен случај го барат современите трендови во работењето. Ако сакаме да направиме современа и конкурентна компанија на пазарот, мора да истраеме на овој пат на реформи. Резултатите покажуваат дека прераснува во ликвидно претпријатие каде што своето место можат да го најдат и стручњаци, за кои нашата компанија ќе биде предизвик како бренд кој се докажува како успешен.

Во септември и октомври, 20 теренски возила Лада Нива, во две транши по 10 возила беа доделени на 20 подружници на ЈП, а во наредната година ќе се овозможи комплетирање на вкупната планирана набавка од 40 теренски возила. Покрај тоа одобрена е јавна набавка на три нови булдожери, со тоа што следната година се планира набавка на уште најмалку три. Со тоа, и со активирање на постоечките машини кои се во добра кондиција, целата фаза на изградба на патишта ќе биде на ЈП Македонски шуми. Тоа значи дека нема да трошиме за резервни делови, ќе ги намалиме трошоците и со таа заштеда ќе ги платиме новите машини. Покренавме и постапка за зголемување на бројот на шлепери. До крајот на годината планираме набавка на 3-4 шлепери и заедно со тие два што ги зедеме од подружница Караџица, ќе бидат преземени во дирекција. Со тоа вишокот на дрвна маса, кој се појавува во некои подружници како Демир Хисар, Македонски Брод, Охрид, и други, ќе биде превезувана во поголемите потрошувачки центри, како Скопје, Куманово, Штип, Свети Николе, Тетово... Ова ќе биде континуирано преку целата година. Во рамките на оваа инвестициона програма е и изградбата на базени за чување на трупци, во Кавадарци, Кичево и уште еден центар кој ќе се одреди дополнително. Со изградбата на овие базени ќе се обезбеди складирање на техничката дрвна маса преку целата година.

Најавивме набавка на софтвер за мрежно поврзување со подружниците и дирекцијата за материјално-финансиско работење, потоа најавивме револуционерна инвестиција за обезбедување на сопствен деловен простор, за кој постапката за правење на елаборат и проект е во тек. Се надеваме дека наскоро ќе изнајдеме најдобар начин на кој ќе се проведе овој проект и ние набрзо ќе имаме сопствен покрив над глава.

При крај е тендерот за набавка на околу 200 компјутери, хардвер и софтвер и осовременување на ИТ технологијата со која располагаме, со цел вклопување во современиот начин на работа.

Исто така влегуваме во лансирање на нов продукт, пакувани дрва наменети за малопродажба и за тоа се планира набавка на 20-тина пакерки, машини за пакување огревно дрво.

Што се однесува до расадничкото производство, тука имаме во план да направиме расадник во општина Карбинци.

Сите проекти кои планираме да ги доставиме до Владата на одобрување и да почнеме со реализација идната година, се чекор повеќе на патот на трансформација на јавното претпријатие во современа и конкурентна компанија и интегрално и успешно стопанисување со шумите со европски стил на работа.

Сертификација на шумите

За посигурен пласман на европските пазари на дрвна маса од нашата држава треба да се почитува европската регулатива која налага сертификација на шумите со сертификат за потекло и квалитет. Токму затоа работиме на започнување на овој процес за сертификација. Деновиве имаме состанок на иницијатива на Стопанската комора на Македонија за прибирање на лобисти за помош при решавање на оваа проблематика, при што ќе се бара начин да се определат средства за сертификација на дрвото во Македонија за да биде конкурентно на странскиот пазар. Ова е неопходно и досега се правени напори, но секогаш недостигале средства и ние во овој период заедно со Шумарски факултет, МЗШВ, Стопанската комора на РМ ќе настојуваче со заеднички сили да добиеме повеќе буџетски средства од Владата на РМ за да можеме да го започнеме овој важен проект за сертификација на шумите.

Намалување на цената на огревното дрво во ЈП Македонски шуми

- Најавивте намалување на цената на огревното дрво како мерка за растоварување на буџетот на граѓаните на Р.Македонија, наспроти најавените зголемувања на цените на другите енергенси. Кои се мотивите на ЈП за ваков чекор?

«Во средината на месец октомври со одлука на Управниот Одбор на ЈП Македонски шуми е намалена цената на огревното дрво и воспоставен поповолен начин на продажба на огревното дрво. Цената на огревно дрво е намалена за 5%, односно ЈП «Македонски шуми» од 15-октомври, со одлука на Управниот одбор, цената на огревното дрво ја намали за 5%, или изразено во бројки, ако до сега дабовото огревно дрво било 2450,00 денари за м.п.р., онака како што граѓаните го купуваат, беше 2450,00 денари, сега нова цена е 2300,00 денари за м.п.р. Додека за буковото огревно дрво кое до сега беше 2370,00 денари, сега ќе биде 2200,00 денари. Овој попуст од 5% е во пресрет на оваа грејна сезона како добра вест за граѓаните дека ЈП «Македонски шуми» има доволно огревно дрво и нема место за никаква паника.

Оние граѓани кои што ќе уплатат овие денови во готово, на количината која што ќе ја побараат ќе добијат 5% попуст. Оваа одлука важи до 31. декември оваа година. За наредната година уште сега можеме јавно да објавиме дека немаме намера да ја зголемиме цената на огревното дрво и апсолутно, нашата намера е да го растовариме буџетот на граѓаните. Во споредба со сите други енергенси кои што поскапеа, ЈП «Македонски шуми» ќе придонесе во намалувањето на трошоците во производството на дрвото, а не со зголемување на цената. Така, и наредната година планираме стимулација кај граѓаните, но и на сите правни лица кои сакаат да купат огревно дрво, дека во однос на количината која што ја има договорено ќе дадеме рабат од 2% за купувачите кои имаат побарувачка до 1000 м³, а над 1000 м³ добиваат рабат до 5%. И за сите пензионери, здруженија на пезионери, трудови инвалиди од почетокот на 2012 година рабатот ќе биде 4%, а целата продажба ќе се врши од складовите на ЈП «Македонски шуми».

До сега имаше разни начини на продажба на огревно дрво, а сега ќе се продава само од складови. Секој кој сака да купи огревно дрво, може да појде до најблискиот склад на ЈП «Македонски шуми» од каде дрвата и ќе се подигаат.

Мислам дека ова е исклучително важно за граѓаните, особено во овој период на нагло заладување на времето и ние не сакаме да ги оставиме неподготвени за грејната сезона, инаку ценовната политика на ЈП е ако и досега огревното дрво беше најевтино, сега ќе биде уште поевтино и подостапно на граѓаните, на сметка на сите оние енергенси кои поскапуваат.

Во врска со превозот кој создаде забуна кај граѓаните, заради погрешното толкување на мојата изјава во медиумите, да појаснам дека цената 2450,00 денари и 2370,00 денари, е цена која и до сега важеше за купување во склад и на таа цена се додаваше цената од 70 денари за км превозот до крајниот купувач и плус за утовар и растовар на дрвата. Сега повторувам дека ние имаме складови во сите подружници и се работи за релативно кратки релации за превоз.

Значи треба да се знае дека се работи за спроведување на одлука на УО и дека секој кој што ќе ја прекрши ќе носи одговорност за тоа според законот за работни односи и со покренување на кривична постапка. Така да сите треба да се свесни дека сме сериозни во спроведување на оваа одлука а тоа ќе придонесе за поголем ред и дисциплина а со тоа и поголем профит на ЈП, но и самите граѓани ќе знаат со кого имаат работа зашто на овој начин малку ќе бидат тие што ќе бидат во состојба да им закинуват на граѓаните или пак да прават други малверзации.

Што се однесува до ценовната политика на ЈП, ние сакаме да направиме баланс меѓу трошоците и приходите, што е лесно да се направи, но тешко е да се одржи. И за нашето производство се потребни струја, нафта и други енергенси. Тоа значи дека во рамките на формирањето на цената на нашите производи ние ќе се трудиме ти трошоци да ги надоместиме на сметка на стабилната цена на огревното дрво.

Ова ќе важи до крајот на април 2012 г. период кој ќе биде доволен да се приспособат сите кои купуваат дрва за своја употреба, а и за трговија со дрво.

Заштита на шумите

Оштетувањето на шумското богатство за личен интерес, бесправно сечење дрва и други нарушувања, се премногу ситни во споредба со користа што ја имаме од едно дрво на кое му требало триесет години да порасне и за сето тоа време да произведува чист воздух толку неопходен за општото здравје и опстанок.

«Најголем придонес во екологијата е во свесноста дека секое дрво за нас значи живот. Суштинска работа е заштитата од бесправни сечи, во кое голем придонес треба да дадеме ние но и МЗШВ. Една од насоките на Владата е да се зголеми бројот на Шумската полиција за која што знаеме дека е под ингеренции на Министерството за земјоделие, шумарство и водостопанство. Врз основа на Владата, ние до 15 ноември треба да дадеме предлог за преземање на 200 вработени во Шумската полиција, од кои 166 ќе бидат шумски полицајци, а 34 ќе бидат шумарски инженери кои ќе ја координираат работата, тие ќе бидат командири и заменици командири. Ова е добар момент кој овозможува преквалификација на дел од вработените кои ќе бидат на платен список на Министерството, а не на ЈП Македонски шуми. Ове е веќе првиот бенефит кој го добивме од примената на Законот за јавна администрација. Ние го намалуваме бројот на работници, особено непродуктивните кои претставуваат товар на претпријатието, а на ваков начин ние не ги отпуштаме како вишок туку правиме еден вид преквалификација. Друг дел, пак со новата прераспределба ќе бидат прераспоредени во шумочуварската служба каде што заедно со Шумската полиција ќе се придонесе во поголема заштита на шумите и спречување на разни злоупотреби во шумата. За поголема ефективност во заштитата на шумите неопходна е и соработката со останатите институции кои се грижат за безбедноста и заштитата како редовната полиција, пограничната полиција и на крај судовите чија ефикасност треба да се доведе на далеку повисоко ниво во смисла на решавање на спорите со дрвокрадците. Сегашната пракса укажува на споро спроведување на пријавите на Шумската полиција, дрвата се одземаат од сторителите но не се постапува на време и така всушност наместо да се казнуваат сторителите тие и понатаму си ја бркаат работата сметајќи на спорото спроведување на правдата. Овој проблем е доведен на ниво на Влада, со што од Министерството за правда се бара поефективно решавање на овие тужби, или пак казнување на сторителите на лице место. Во рамките на овој закон ние бараме повисоки казни, дури и враќање на сторено дело шумска кражба каде што не се поминува само со прекршочна казна туку и кривична, се со цел да се спречат злоупотребите во шумата, а крајната цел е зачувување на шумското богатство кое нам ни е дадено на стопанисување.

Во последно време има благо намалување на процентот на бесправни сечи во однос на периодот од пред десетина години но ние не сме задоволни со тоа. Карактеристично е тоа што во одредени региони на државата има многу вакви појави, а некаде нема воопшто. Мора да постои интензивна комуникација меѓу сите институции кои можат да помогнат како што се: редовна полиција, шумска полиција, погранична полиција, министерство, влада, а пред се граѓаните кои треба да ги пријавуваат овие појави. Но сепак, бидејќи се работи за една комплексна материја, треба да се влијае врз свеста на граѓаните за важноста на шумата. Исто така треба да се подобрат системските решенија за разграничување на државните и приватните шуми. Во последно време има појава на сечење на приватни шуми од каде се влегува и во меѓните појаси и во државните шуми, ова е особено забележливо оваа година. Тоа се гледа и на пазарот каде што се појавуваат дрва од т.н. приватни шуми кои го надминуваат со количина обемот на приватните шуми. Ова мора да се реши системски, односно со поголем надзор и контрола при маркирањето и сечењето на овие шуми. Затоа во 2012 г. планираме да воведеме еден софтвер, кој веќе се применува во «Хрватски шуми» и каде што нивните искуства се позитивни. Се работи за едно современо решение кое нуди наместо класичното маркирање, внесување на податоците со bar code и со електронски читачи пресметката доаѓа во дирекција и купувачот, а притоа се проследени сите фази на движење на дрвната маса почнувајќи од маркирање, преку сеча дотур и продажба. Со ова ќе се избегнат и разни други злоупотреби од вработените во овие фази, а ние ќе имаме комплетна контрола и надзор.

Уште два проекти за заштита на шумите се во тек во ЈП Македонски шуми, еден финансиран од јапонската влада, еден од италијанската, а се работи за специјален надзор и снимање преку камери и дигитални и термални детектори за рано откривање на пожари. Ова е пред се за рано откривање на пожар, но и бесправно влегување во шума, зашто искуствата од последните пожари, во Битола и на Пелистер, покажаа дека се знае кој е предизвикувачот, но не можа да се докаже и идентификува.

Следење на европските трендови во шумарството

Современите трендови во шумарството и во стопанството воопшто налагаат императив на нивно следење. Како ЈПМШ ќе се вклучи во нив?

«Ни фали едно ребрендирање на ова претпријатие во смисла на маркетиншки настап на пазарот. Маркетингот е важен сегмент во современото работење и ние имаме предвид дека времето кога нашите производи се продаваат сами од себе, или нашата работа е наша работа. Токму затоа, за приближување на нашата работа до јавноста и за поголема транспарентност во работењето, направивме прес центар од каде директно и континуирано ќе се обраќаме во јавноста и ќе известуваме за работата на ЈП. Планираме нашиот весник «Наши шуми» да не биде затворен за јавноста и исклучиво за интерна употреба, туку да го осовремениме и претвориме во списание кое ќе биде достапно на јавноста и како комерцијално списание преку кое. покрај нашата работа ќе ги промовираме тековните движења во шумарството, екологијата и заштитата на животната средина. Со дополнително доекипирање на професии од типот на информатичари, преведувачи овој сегмент ќе биде во служба на создавање на нов бренд ЈП Македонски шуми кој ќе биде препознатлив и атрактивен во стопанството на државата. Јас ја најавив 2012 г. како пресвртница во работата, а ова е еден важен сегмент од кој треба да се почне. Со спојување на стандардизирано производство, редовно исполнување на планот за работа, штедењето и намалувањето на непотребните трошоци и на крај со пласирање на сето ова во јавноста и кај нашите соработници ќе создадеме едно ново претпријатие, компанија која ќе биде рамна на европските. Годишните што се пропуштени, ние ќе гледаме да ги надоместиме што побрзо и поефикасно. најважно од се, моето прво мото кога дојдов во ЈПМШ е да ја победиме болеста, можеби не 100 процентно, но да сфатиме дека сме болни и дека треба да се лечиме и дека сме го нашле вистинскиот лек и дека треба да го издржиме овој период од две три години но дека сме на пат кон излекување. Надвор од тоа, доколку дозволиме болеста да се врати или да се повтори, тогаш е смртоносна, тогаш нема лечење. Ова е сликовит приказ за состојбата во ЈП и ќе биде курс по кој ќе се движиме и понатаму. Во нашите напори и Владата на РМ препозна добар напредок и правец и токму затоа имаме голема поддршка, која ние не треба да ја изневериме. Консултирани сме за сите работи кои го засегаат нашето работење и заедночки изнаоѓаме начини за подобрување на состојбите и решавање на проблемите. Таа наша соработка се одликува со исклучителна кооперативност и уважување на потребите на јавното претпријатие, со поддршка во изнаоѓање на нашиот пат, без наметнување или исклучување на решенија и одлуки. Да ова е моделот, вака сакаме да продолжиме и вака сакаме да работиме. Тестот го положивме. Јас веќе две и пол години сум на чело на ова претпријатие и сметам дека, ако можевме затекнатата ситуација, која што беше исклучително лоша да ја доведеме до ова ниво со редовно сервисирање на обврските, во едно малку потрансформирано претпријатие треба да биде уште подобро. Ако тука додадеме дека секоја инвестиција, секое ново возило кое го купуваме секој нов булдожер кој го вклучуваме во изградба на патишта нас ни ги намалува трошоците за производство и тие се самоисплаќаат. Имаме преквалификација и прераспределба на сопствената работна сила и се намалува бројот на подизведувачи и надворешни извршители на работите. Значи стануваме посамостојни и се наслонуваме на сопствените капацитети. Несфатливо е да се дозволи на претпријатие со 2500 вработени, некој однадвор да ангажираме да ни ги завршува работите. Правиме се да биде канализиран приходот во ЈП не да се одлева по пат на кражби, и правиме се да ги намалиме трошоците за производство на дрвото, а не со зголемување на цената да правиме профит.

Закон за јавни службеници

- Што за вработените на ЈП Македонски шуми значи Законот за јавни службеници?

«До крајот на октомври ние ја имплементиравме оваа промена, која ја бара Законот за јавни службеници, по пат на евидентирање на сите вработени и внесување во вкупниот број на јавна администрација. Донесена е одлука на УО, донесовме одлука на делот на правилникот за систематизација и она што формално правно треба да се направи, на постоечкото работно место да се додаде само додавката јавен службеник. Но тоа е само почеток, понатаму ќе го следиме бидејќи целиот закон ќе трпи одредени измени дополнувања, нови акти и правилници и како тоа ќе се менува, така и ние ќе се трансформираме, односно приспособуваме на овој закон. Самиот закон е европски, и ова треба да се дефинира за да се знае точниот број на јавната администрација. Ние сме јавно претпријатие кое стопанисува со добро од државен интерес и покрај тоа што сме производно претпријатие. Овој елемент ќе се регулира понатаму со одредени акти кои ќе ги имаат предвид спецификите на занимањата како секач, дотурач и друго и според тоа ќе има посебно бодување и рангирање. Тоа што сме на самофинансирање не го менува фактот дека сме јавни службеници. Да, ние се самофинансираме, но средствата на финансирање потекнуваат од државно добро со кое ние стопанисување, значи пак на некој начин работиме за државата. Законот за јавни службеници е европски закон кој ние мора да го примениме и тоа е еден од bench mark - ови кои ни се поставени за решавање. Фактот што досега немаше точна евиденција за

јавната администрација, се применуваа една лепеза на закони кои по разни основи различно толкуваа. Со ова вооедначување ќе знаеме точно колава е таа јавна администрација, дали треба да се направи одредена реформа, дали треба да има отпуштање на вработените. Потоа, ќе треба една добра обука за постигнување на ефикасна, љубезна, услужлива и компетентна администрација. И нешто што можеби е најважно во овој закон е следењето на работата на секој административец и неговата ефикасност, дали вработените си ја извршуваат работата или не, што е болест во оваа држава. Ако имаме сега оценување и по вертикала и по хоризонтала секој ќе се замисли за своето работното место и за професионално извршување на работните задачи. Кога има можност самиот граѓанин да ја оценува работата на вработените на шалтерите, и на сите работни места од претпоставените, колегите...не може да има субјективна оценка, туку објективна и издржана. Тогаш сите ќе се замислиме за својата иднина и ќе сфатиме дека времето на толерирање на неработењето поминало и дека треба да влеземе во нов дух на сфаќање и извршување на обврските. Досега и сите оние кои сакале да работат го губеле мотивот за работа, зашто работеле не работеле ги земале своите примања, а сега кога мотивацијата е наградена, мора да се даде максимумот од секој вработен.

Екологија

- Сведоци сме на суровите факти на «казнување» од страна на природата на само, декларативната грижа за неа, сведоци сме колку природата може да биде немилосрдна во спроведувањето на своите закони, скапо наплатувајќи за нејзиното долгогодишно уништување.

«Ние како претпријатие на кое му е доверена грижата за едно природно богатство, шумите посветуваме големо внимание на зачувување на здравата животна средина на локално, но и на глобално ниво. Пожарите, бесправните сечи, неадекватното однесување во шумата и со шумата, со еден збор ниската еколошка свест е главен фактор за заштитата на шумите.Пожарите претставуваат постојана опасност за шумските комплекси. Во одредени околности можат за кратко време да предизвикаат огромни материјални штети и да добијат димензија на природна и еколошка катастрофа.Сведоци сме на климатските промени кои директно влијаат на зголемувањето на опасноста од избивање на пожари. Во периодот од 2000 до 2010 година страдале вкупно 97 875,57ха под шума и шумско земјиште.

Оштетувањето на шумското богатство за личен интерес, бесправно сечење дрва и други нарушувања, се премногу ситни во споредба со користа што ја имаме од едно дрво на кое му требало триесет години да порасне и за сето тоа време да произведува чист воздух толку неопходен за општото здравје и опстанок. Најголем придонес во екологијата е во свесноста дека тоа дрво за нас значи живот.

Според најновите истражувања, Македонија веќе има три региони кои почнуват да наликуваат на Калифорнија, со карактеристики на пустина. Голема штета е ова мало парче земја да дозволиме да се опустоши. Против глобалните климатски промени, за жал не можеме да се бориме, но можеме да го дадеме нашиот придонес во рамките на нашите можности. Јавноста знае дека главен стручен координатор на Акцијата за пошумување” Ден на дрвото- Засади ја својата иднина», е ЈП Македонски шуми. Акцијата се организира двапати годишно, напролет и наесен, а нашата улога е сконцентрирана во стручниот дел на работата, почнувајќи од определувањето на местата на пошумување, дрвните видови кои ќе се садат, стручната помош при самото садење на дрвцата и следењето на состојбата на засадените дрвца. Исто така треба да напоменам дека засадуваме садници произведени во нашите расадници. Со оваа акција од почетокот до сега се вкупно засадени 28 милиони дрвца на површина од околу 10 000ха.

Расадници

Три големи расадници со капацитет на годишно производство на 15 - 20 милиони садници. Тие се добро организирани и го задоволуваат пазарот, но сепак ние како производители сметаме дека и понатаму расадничкото производство да работи со полн капацитет за што пак од друга страна ни е потребен пласман за садниците, за што очекуваме и помош од владата . Зашто колку и да чини пошумувањето е сепак исплатливо кога ќе се има предвид долгорочната корист од секоја порасната садница. Задоволството е огромно кога после 10 или 15 години пораснала шума онаму каде што било голина. Сите ги ние ги помниме, пролетните акции за пошумување од пред 30-тина години за кои сме мислеле дека се залудни, но сега од временска дистанца гледано се гледа исплатливоста на секое посадено дрво.

Со Денот на дрвото, како масовна акција дојде до израз свеста и желбата на граѓаните за важноста на шумата за иднината на околината во која живееме. Тоа и грижата за заштита на природата со почитување на правилата за престој во шума и личниот придонес на секој граѓанин во зачувувањето на нашето единствено место на живеење се императив за здрава животна средина. Секое засадено дрвце е кислород кој го дишаме, шумите се филтер на природата и чистиот воздух, и тоа така треба да го сфатиме и да го негуваме како заедничко добро. Многу држави ова сериозно го сфатија, многу држави прават разни стратегии против климатските промени, но ние само со свесност за зачувување на она што се има, со спречување на бесправните сечи, пожарите и грижата за се што не опкружува го даваме придонесот во заштитата.

2011. Меѓународната година на шумите

Со одлука на ОН за првпат, службено, 2011. година е прогласена за меѓународна година на шумите. Носител на проектот ШУМИ 2011, во седиштето на ОН во Њујорк, е Форумот за шуми (УНФФ), кој на крајот на февруари годинава и официјално го започна одбележувањето на Меѓународната година на шумите, 2011. Имајќи ги предвид сите аспекти на соживотот меѓу човекот и шумата, логотипот на меѓународната година на шумите е осмислен за да се нагласи нивната нераскинлива врска. Симболичките елементи во дизајнот отсликуваат некои од повеќекратните вредности на шумата како зачувувањето на стабилноста на климата, обезбедувањето на засолништа за луѓе, изворите на биолошката разновидност, лекови и вода за пиење. Покрај визуелниот идентитет на логото, геслото на меѓународната година на шумите е «Шумите за луѓето», уште еднаш и дополнително ја нагласува пораката за виталната важност на шумите за опстанок и добробит на сите 7 милијарди луѓе на планетата Земја.

За достоинствено одбележување на меѓународната година на шумите во многу држави широм светот ќе се организираат приодни случувања. Под инспиративното мото на годината на шумите «Шумите за луѓето», и шумарскиот сектор во Македонија треба да го даде својот придонес во заштитата на шумското богатство во државата и негувањето на нераскинливата исконска врска меѓу човекот и шумата во зачувувањето на нашиот единствен дом Планетата Земја.

Какви се Вашите очекувања за иднината на ЈП «Македонски шуми»?

Во ЈП имаме доволен број на шумарски инженери и стручњаци од таа област кои ќе ја извршуваат стручната работа, чие знаење и искуство треба да се искористи, а моја задача заедно со Менаџерскиот тим на ЈП македонски шуми е таа работа да ја изменаваме. Денес, по две и пол години работа јас сум задоволен и од сработеното. Голем е предизвикот да се раководи со едно вакво претпријатие со голем број на вработени, кое стопанисува со непроценливо богатство како што се шумите. Можностите се огромни, зашто се работи со многу значајна материја. На секој кој сака да се опушти, релаксира, одмори, прво што му паѓа на памет е шумата со сета своја убавина свежина и чист воздух.

Главен предизвик кога дојдов тука да излезам на крај со личната дилема како едно вакво претпријатие со вакви капацитети и можности за стопанисување со еден ваков ресурс, може да работи со загуба, односно да не биде рентабилно. Кога навлегов во начинот на работењето сфатив дека се работи исклучиво за човечки фактор и лоша организација на работата, пропусти од типот на дозволување на разни злоупотреби и стекнување на личен профит на некои вработени. Кога денес го гледам ЈП Македонски шуми во споредба со оној ден кога дојдов, ми дава надеж и ми значи голем предизвик дека она што сум го замислил на некој начин ќе го остварам. Фактот дека еден ден кога нема да бидам во ова претпријатие, ќе ме паметат по нешто позитивно оставено како траг од постигнатото и од страна на вработените и од страна на оние кои ми ја дале оваа одговорна функција, а и од јавноста. Како всушност што јавноста ме помни како пратеник во Собранието, кога сум ги бранел интересите на граѓаните. Едно е да оставите од било каква перспектива во напредокот на претпријатието, отколку да остане траг на неможност да се справиш со проблемите.

Значи моите очекувања и надежи се дека со помош на вработените и на Владата сите заедно ќе го дочекаме плодовите на овие напори за успех, или како што нашиот премиер Никола Груевски знае да каже: «Да, еден ден јас нема да бидам премиер, но едно е сигурно-никогаш времето не може да се врати назад и се што сме започнале ќе продолжи да се гради.»

Јас се надевам дека започнатите проекти во кои е вложена огромна енергија и средства ќе продолжат и ќе се финализираат во интерес на сите вработени во ЈП Македонски шуми.

Разговорот го водеше: Соња Никчевиќ

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ПОДГОТВЕНОСТА ЗА СПРАВУВАЊЕ СО ШУМСКИ ПОЖАРИ

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, во рамки на проектот „Зајакнување на подготвеноста за справување со шумски пожари“, поддржан од Организацијата за храна и земјоделство при Обединетите нации (ФАО) спроведува работилници за интегрирано управување со пожари и за техники за контрола на шумските пожари.

Целта на работилницата, а и на помошта од проектот е зајакнување на капацитетот на национални управни и оперативни тела одговорни за справување со шумски пожари.

Со ваквите обуки ќе се трасира патот вршење на национални промени во ставовите кои водат кон намалување на бројот на пожари предизвикани од човечки фактор во високо-ризичните области преку процесите на подобро планирање и координација за одговор на непогоди и олеснување на ваквите активности во државата. Дел од компонентата за подигнување на јавната свест е и Националната кампања за заштита на шумите од пожари која се промовира и се реализира годинава, во рамки на Меѓународна година на шумите прогласена од страна на Обединетите нации.

Кампањата како активност предвидена со овој проект почна во мај оваа година и според плановите ќе прерасне во континуирана национална активност.

Националната кампања за заштита на шумите од пожари ги обединува сите заинтересирани страни за заеднички и координирано да се пристапи кон подигањето на јавната свест во однос на опасноста од шумските пожари а со тоа се цели да се придонесе кон намалување на бројот на шумските пожари во Македонија.

Во кампањата за заштита на шумите од пожари вклучени се Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство; Министерство за внатрешни работи; Дирекцијата за заштита и спасување, Центарот за управување со кризи, Противпожарен сојуз на Македонија; Федерација на планинарски спортови на Македонија; Извидничкото движење; Јавните претпријатија кои вршат управување со шумските ресурси и други.

Кампањата ги промовира логото за заштита на шумите од пожари – бувот Бубо и мотото „Заштити ја шумата од пожари!“, преку која се укажува на опасностите од шумските пожари.

Дел од компонентата за зајакнување на капацитетите на институциите вклучени во борбата против шумските пожари е и денешната работилница на која ја промовираме и опремата за гаснење на пожари, донација на проектот. Опремата ќе послужи како модел за опремување на јавните претпријатија кои управуваат со шумите, но и за другите чинители вклучени во борбата против шумските пожари.

Претстои дефинирање на развоен план за справување со пожари кој ќе вклучи воведување на стандарди, зајакнување капацитетите, креирање на тренинг центри, како и подигнување на јавна свест на граѓаните за опасноста од шумските пожари.

Предизвици на сите засегнати страни, а секако и на МЗШВ како водечка институција во овој процес се:

- Доуредувањето т.е прецизирањето на ланецот на командување во гаснењето на пожарите,
- координацијата на различните институции,
- воведувањето на стандарди за оперативно делување на сите институции,
- опремување со соодветна опрема за гаснење на пожари,
- стандардизирана обука,
- осовременување на процесот на планирање за справување со шумските пожари.

Експертите вклучени во овој процес, Управувачкиот Комитет на проектот ќе се залагаат за донесување на одржливи решенија, со крајна цел безбедност на граѓаните и нивните имоти, зачувување на животната средина, шумите, биодиверзитетот итн. Во прв ред ова се однесува на прашањата за превенција, едукација, меѓуинституционална соработка, подигање на јавната свест, како и хармонизација на политиките.

ПРОМОВИРАНА СТАНДАРДИЗИРАНА ОПРЕМА ЗА ГАСНЕЊЕ НА ШУМСКИ ПОЖАРИ

Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство Љупчо Димовски присуствуваше на промоцијата на опремата за гаснење на пожари обезбедена во рамки на проектот „Зајакнување на подготвеноста за справување со шумски пожари“ кој го реализира Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство во соработка со Организацијата за храна и земјоделство при Обединетите нации (ФАО). Опремата за гаснење на пожари ќе послужи како модел за опремување на јавните претпријатија кои управуваат со шумите,

а која треба да биде една од основите за обезбедување на интегрирано управување со пожари и за нивна контрола на терен. Опремата беше презентирана во рамки на работилницата „Интегрирано управување со пожари“.

Како што рече министерот Димовски, овој проект треба да ја изгради основата за зајакнување на капацитетот на националните управни и оперативни тела одговорни за справување со шумски пожари. „Со ваквите обуки ќе се трасира патот вршење на национални промени во ставовите кои водат кон намалување на бројот на пожари предизвикани од човечки фактор во високо-ризичните области преку процесите на подобро планирање и координација за одговор на непогоди и олеснување на ваквите активности во државата. Дел од компонентата за подигнување на јавната свест е и Националната кампања за заштита на шумите од пожари која се промовира и се реализира годинава, во рамки на Меѓународната година на шумите прогласена од страна на Обединетите нации, – истакна тој.

Според Војо Гоговски, државен советник за шумарство и ловство, национален координатор на проектот, во тесна соработка со ФАО, експертите вклучени во овој процес ќе работат на донесување на одржливи решенија, со цел обезбедување на поголема заштита и безбедност на граѓаните и нивните имоти, зачувување на животната средина, шумите и биодиверзитетот итн. Во прв ред ова се однесува на прашањата за превенција, едукација, меѓуинституционална соработка, подигање на јавната свест, како и хармонизација на политиките.

Националната кампања за заштита на шумите од пожари ги обединува сите заинтересирани страни за заедничко и координирано пристапување кон подигање на јавната свест во однос на опасноста од шумските пожари со што ќе се придонесе кон намалување на бројот на шумските пожари во Македонија. Во кампањата за заштита на шумите од пожари, потенцира Гоговски, вклучени се Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство; Министерство за внатрешни работи; Дирекцијата за заштита и спасување, Центарот за управување со кризи, Противпожарен сојуз на Македонија; Федерација на планинарски спортови на Македонија; Извидничкото движење; ЈП Македонски шуми и други.

Кампањата за заштита на шумите од пожари, активност предвидена со овој проект, почна во мај оваа година и според плановите ќе прерасне во континуирана национална активност. Во нејзини рамки промовирани беа логото за заштита на шумите од пожари – бубот Бубо и мотото „Заштити ја шумата од пожари!“, преку кое се укажува на опасностите од шумските пожари.

Во рамки на проектот ќе се дефинираат развојниот план за справување со пожари кој ќе вклучи воведување на стандарди, зајакнување капацитетите, креирање на тренинг центри, како и подигнување на јавна свест на граѓаните за опасноста од шумските пожари. За да се реализира ова, како што беше истакнато на работилницата неминовно е сите страни вклучени во процесот на заштита на шумите од пожари, неминовно е да се прецизира синџирот на командување во гаснењето на пожарите, координацијата на различните институции и воведувањето на стандарди за оперативно делување на сите институции. Исто така потенцирано беше дека е важно и обезбедувањето на соодветна опрема за гаснење на пожари, вршење на стандардизирана обука, осовременување на процесот на планирање за справување со шумските пожари.

АИРЛИЈА ДОГОВОР

На состанокот кој се одржа на 04.10.2011 г. во просториите на ССМ, на тема Актуелните случувања во ЈП Македонски шуми, беше присутен претседателот на Сојузот на синдикатите на Република Македонија и претседател на Синдикатот на работници во шумарството, дрвната индустрија, водостопанство и енергетика Живко Митрески, генералниот директор на ЈП Македонски шуми, Жарко Караџоски, претставници на сите синдикални организации од подружниците и дел од менаџерскиот тим на ЈПМШ.

Состанокот го отвори претседателот на Сојузот на синдикатите на Република Македонија, м-р Живко Митрески:

“Постигнатиот договор е историски чин за социјалните односи во Република Македонија. Покажавме дека и во услови на економска криза можеме да се избориме за зголемување на економската состојба на населението и да градиме вистински европски социјални односи. Постоеше скептицизам од некои политички, владини, синдикални кругови дека нема да успееме, но ние потврдивме дека разговорите не беа некаков празен трик, туку јасно изразена волја на Владата, синдикатите и работодавачите. Нагласувам дека трите социјални партнери покажаа голема храброст и одговорност кон граѓаните, остварувајќи го овој историски договор.

Ова е особено значајно бидејќи над 65.000 вработени, чија плата е под договорената минимална плата, ќе добијат повисоки и посигурни примања. Несомнено минималната плата ќе има влијание врз зголемувањето на животниот стандард на работниците и граѓаните на РМ, како и сузбивањето на негативните појави, како што е сивата економија и сиромаштијата. Всушност бенедит од ова ќе имаат сите субјекти во државата. Шумарството е интегрален дел на стопанството на Република Македонија и секако дека е засегнато од овој договор. Претседателот на ССМ даде објаснување околу донесениот Закон за утврдување на минимална плата во Македонија со тоа што истата не може да изнесува под 8050,00 ден. во нето износ, односно 12 265,00 денари во бруто износ. Тоа за ЈП Македонски шуми значи дека не постои некоја голема обврска со оглед на тоа дека во Колективниот договор на ЈП е утврден повисок износ од минималната плата така да социјалните партнери на ниво на ЈПМШ во основа и пред време го решиле ова прашање, поточно го решиле први во Р. Македонија, уште со донесувањето на Законот за бруто плати, кога беше извршено дополнување на Колективниот договор на ЈПМШ. “

Претседателот Митрески, даде посебен осврт на импликациите кои што би ги имал Законот за јавни службеници врз статусот на вработените во ЈП Македонски шуми. Станува збор за тоа дека во моментот има задача фактички да го утврди бројот на вработените во јавното претпријатие. Со тоа што, одредени категории кои не спаѓаат во основните дејности нема да подлежат на статусот на јавни службеници. Во поглед на правата кои ги уживаат вработените во ЈП, работно-правните обврски ќе бидат определени согласно основниот закон за работни односи, што значи, Законот за јавни службеници воопшто не влегува во одредена проблематика околу дефинирање на поинаков статус на вработените во ЈП Македонски шуми. Тоа значи сите одредби кои се поврзани по основ на право од работен однос ќе бидат повторно користени од законот за работни односи и по основ на Колективниот договор кој го има склучено репрезентативниот синдикат со ЈП. Тоа значи дека и понатаму останува во важност Колективниот договор и заедно со Законот за работни односи ќе ги обликуваат работно-правните односи на вработените во претпријатието. Во делот на усогласувањето со систематизацијата на ЈП, тоа е фактички само во делот каде што сите вработени особено оние категории кои нема да ја носат основната дејност ќе добијат статус на јавен службеник, тоа значи дека усогласувањето ќе биде само методолошки при што вработените ќе добиваат решенија на кои ќе се додаде статус на јавен службеник. Суштинско за синдикатот е што нема менување на позициите на вработените

и она што е најзначајно, останува во важност Колективниот договор на ЈП Македонски шуми. Во контекст на актуелните случувања во ЈП Македонски шуми, претседателот Митрески рече: “Дека прашањата кои се спорни треба да се решаваат по однос на социјален дијалог со цел навистина да му се овозможи на ЈПМШ да ја ревидира својата активност, вклучително и трансформацијата, во една атмосфера на разбирање со која нема да се наруши социјално економската состојба на работниците и со тоа да се предизвикаат несакано реакции. Исто така беше констатирано дека во рамките на ЈПМШ се надминати проблемите во исплаќањето на придонесите во делот на редовно исплаќање на плати што претставува основа за идно натамошно дејствување имајќи предвид дека на последните седници на УО, за првпат се воведуваат новини во делот на инвестиционите планови при што ќе се овозможи обезбедување на нови технички средства. На крајот, она што е значајно за синдикатот е еден од ретките примери каде во старт функционираше социјалниот дијалог и во рамките на ЈПМШ што претставува основа за идно перспективно дејствување на ЈП “Македонски шуми” во целина.

Жарко Караџоски, генерален директор на ЈП Македонски шуми, упати благодарност до претседателот на ССМ, г-дин Живко Митрески, кој што најде време за овој состанок каде што ќе се поразговара најотворено за одредени проблеми кои ги засегаат сите вработени во ЈП Македонски шуми.

“Честитка до сите нас и сите вас, за успехот кој е постигнат. Се работи за историски настан, јас не паметам дали до сега има ваков договор од осамостојувањето наваму. Преговорите што се водеа меѓу трите страни: Владата на РМ, Сојузот на синдикатите на РМ и работодавачите се водеа долго, но се приведоа при крај и тоа успешно. Да се дојде резултат, до утврдување на минимална плата не е лесно, зашто се работи за многу чувствителна материја. До сега тоа прашање беше поттуркувано на страна и предизвикуваше многу проблеми, многу спорови и дилеми. Уште повеќе ме радува фактот што претседателот Живко Митрески, на кој ова му беше предизборно ветување, си го одржа и го изреализира, како и Владата која си го исполни ветувањето. Се радувам што се работи за законско решение, не колективен договор или некоја друга форма, туку закон кој ќе се спроведува во иднина со кој ќе се стави ред и крај на сите злоупотреби. Се што е решено со закон мора да се примени и тука нема привилегирани.

Тоа е добар почеток од аспект на социјалните права на работниците, но да не ја забораваме другата страна, работодавачите, која што сега, со утврдување на минимална плата, нешто што беше сопирачка во сите овие преговори. Тоа значи дека работодавачот треба да направи корекција на коефициентите, што во секој случај ќе влијае врз буџетот на претпријатието. Ние немаме проблеми од типот на минимална плата, зашто таа граница одамна е премината и минимална плата била исплатувана. ЈП Македонски шуми во минатото можеби не исплаќало редовно плати и придонеси, но сега со гордост да кажеме дека сите побарувања од овој тип се навреме подмирени и без разлика дали имаме или немаме средства, ние навреме се снаоѓаме и не сме во редот на оние институции кои имале средства, а сепак минималната плата била далеку над овој минимум кој сега е определен.

Да не забораваме, лесно е да договориме, да ставиме на хартија определен износ, но тоа треба да се обезбеди и да може да се исплати, а за да се обезбеди треба да се сработи и јас од вас очекувам обезбедување на овие средства и коректен однос кон работата. Само тоа што сме го сработиле ќе можеме да го распоредиме. Што се однесува до темата за примена на Законот за јавна администрација која одлично ја елаборира претседателот, јас нема што да додадам.

ЈП Македонски шуми е трансформирано според Законот за јавна администрација врз основа на кој, во новите решенија како добавка ќе стои јавен службеник, дека своите права и обврски ќе ги остваруваме според Закон за јавна администрација. До крајот на овој месец ќе се направи оваа измена во систематизацијата. Во овој момент ние нема ништо да се менува, работните места ќе останат такви какви што се, со ист број на бодови и примања, само ќе се додаде добавката јавен службеник и сите дезинформации што стигнале до вработените, за било какви промени не се точни. Разликата меѓу едно и друго е голема, не е исто, во секој случај, зашто кога би било исто, не би требало ништо да се менува. Се работи за приспособување кон законските измени кои треба да се направат заклучно со 30.10.2011 г. но на тоа нема да заврши, Владата е во подготовка на дополнување на законот, зашто овој закон е *lex specialis*, и ние ќе ги следиме сите одлуки и дополнувања кои ќе се донесат. Тековно мора да се категоризираат некои работни места кои треба да се приспособат (секачи, дотурачи), а се специфични за нашата дејност кај кои има разлика од она што значи јавен службеник.

Врз основа на член 4 од Законот за јавна администрација ние имаме право, да направиме тотална измена на систематизацијата, но не го правиме тоа затоа што сакаме да имаме клима за работа од двете страни, од страна на работодавачите и од страна на вработените. Ова значи дека меѓусебното почитување е неопходно, а се однесува на масовните неосновани тужби од страна на вработените, за кои не гледам логика.”

Актуелни состојби во ЈП «Македонски шуми»

«Кога пред две и пол години дојдов за генерален директор на ова претпријатие, бев свесен за тешката ситуација во која го затекнав претпријатието во лоша финансиска кондиција. Од самиот почеток бев свесен за многу заостанати плати, неисплатени придонеси и други долгувања, но мојата одлука беше да придонесам во постигнување на ликвидноста на претпријатието, што значи дека ќе овозможам редовно сервисирање на обврските, редовна плата и придонеси, и тоа не само фиктивно редовна, туку и фактички. Менаџерскиот тим, јас, а и вие знаете дека тоа не е лесно. Една или две неисплатени плати значат кинење на ланецот на работи кои тешко се постигнуваат, а ние и покрај антикризните мерки на Владата, излегувавме на крај.

Втора работа се трошоците, односно намалување на трошоците кон што јас се стремам. Бевме задолжени

со антикризни мерки од владата кои ги споведувавме и врз основа на целокупната работа, до ден денеска ние земаме редовно плата. Меѓутоа таа работа не може да трае вечно, тоа е една состојба кога со која што сме ја намалиле температурата на болниот, но болеста останува. Бидејќи ние немавме друг начин, мораше да ги намалиме трошоците. Нас сеуште ни стојат 18 милиони евра долг кон државата кој треба да почнеме да го плаќаме 2013 година, сеуште ни стојат обврски за неисплатени обврски

за пензиско инвалидско осигурување од претходните години, и сеуште имаме други обврски кои треба да ги сервисираме и сеуште имаме недефиниран статус како јавно претпријатие, во однос на сопственоста, каде што ЈП треба да се трансформира. Ова се сериозни работи за кои менаџерскиот тим треба да размислува. Но сето ова не е обврска ниту пак задача само на една страна, тоа се заеднички проблеми и како такви треба да ги решаваме заедно со вработените и синдикатот.

Јас ја најавив оваа година како инвестициона година во ЈП Македонски шуми, иако заради изборите малку се пролонгира, есенва ние почнавме со реализација на планираниот инвестиционен циклус со првата транша на теренски возила. На 7 септември ги дадовме првите десет ципа Лада-Нива, на десет подружници, а денес (04.октомври) вторите десет од вкупно планираните 20 теренски возила кои се набавија со сопствени средства и со тоа за годинава е исполнет планот за годинава. Ова беше реализација на нешто што беше ветено, нешто што беше одобрено од Владата како инвестициона програма.

Јавното претпријатие успеа да си ги поврати базените за складирање на трупци и кранот од фабриката «Страшо Пинџур»- Кавадарци по судски пат, на кој неправилно бил доделен при трансформацијата на ова претпријатие. Базените со капацитет од 4000м³, дел по дел се оспособуваат и се пуштаат во работа. Доколку одговараат условите, вакви базени за складирање на техничка дрвна маса се планира да се направат и во Кичево, Демир Хисар или Македонски Брод и во уште една подружница во источниот дел.

Денес ја одобрих постапката за јавната набавка на три булдожери кои ќе бидат набавени за потребите на ЈП, што беше дел од инвестиционата програма за годинава која беше помината на влада, која малку се одложи заради изборната година, но сепак се реализира.

Идната година се планира набавка на уште три булдожери кои ќе работат според потребите на претпријатието, од подружниците ќе се повлечат и други кои се понови и во употребна состојба но работата ќе биде централизирана од дирекција, каде ќе постои служба која ќе се грижи за одржување, трошоци и која ќе утврдува приоритети во одржување и правење на патишта. Со екипирањето на сопствена работна сила и машински парк ќе се овозможи сами со сопствени сили да ја преземеме оваа важна гранка од шумарството, изградба и одржување на шумски патишта со што ќе се оневозможат разните манипулации и злоупотреби што се појавуваат со надворешни изведувачи, а чии последици ги поднесуваме ние. Во исто време, од подружниците ќе се повлечат старите булдожери, вкупно 56, од кои само десетина се употребливи кои заедно со теренските возила ќе ги дадеме на лицитација, за да не ни се покажува ужасено висок трошок по однос на резервни делови, каде, убеден сум, дека се прават разни малверзации и манипулации. Само врз основа на заштеда за резервни делови и поправки ова инвестиција ќе биде исплатена во рекорден рок.

Еден од најбитните инвестициони проекти е започнувањето на изградба на сопствена деловна зграда, со конечно ќе се обезбеди деловен простор за дирекцијата. Конечно ЈП Македонски нема да биде подстанар, ќе се заштедат огромни средства кои се плаќаат за кирија. Начелно имаме согласност и од владата, но се работи за крупен инвестиционен проект кој треба добро да се испланира и да се спроведе посистематски. Во делот на превозот на дрвната маса, планираме сите шлепери кои се во возна состојба да бидат на располагање и трошок на дирекцијата и тие ќе вршат, според плановите кои ќе се прават од дирекција, превоз на дрвната маса на местата каде што има потреба. Целта е да се сфати дека се работи за едно претпријатие на целата територија на државата. Со овие планови се планира производство на дрвна маса од 700.000 м³, кои ќе биде приспособени на капацитетот на подружниците според плановите за стопанисување. Целта ни е да дојдеме до претпријатие кое ќе биде стабилно, до ситуација кога ќе имаме подобри денови, а не да се прашуваме до кога ова ќе трае.

За да се постигне ова, од вас, преку синдикатот, барам да ги повлечете сите барања кои пристигнуваат до мене преку судовите и основните организации на синдикатот. Се работи за разни барања за исплата на регреси, јубилејни награди, обештетувања за починат член на семејството и разни други барања кои се формулирани и укажуваат на многу стручно упатување. Јас на сите овие барања сум одговорил, во рамките на движењата во државата, односно обврската за спроведување на антикризни мерки, дека и да сакам не можам да исплатам, зашто владата рекла - не, а за потсетување, владата е сопственик на ова претпријатие. Сите напори за дијалог

и преговарање со тужителите завршуваат со ветувања од типот дека ќе се повлечат, а потоа продолжува по старо, тужењето продолжува и тоа не инцидентно, туку организирано, зашто цели подружници тужат. Од друга страна, јас прашувам каква е реализацијата на производството годинава?

Во 2001г. до овој период се произвело 800 или 900 илјади дрвна маса, а сега, до овој момент многу подружници немаат ни 50% остварување на планот и јас морам да се запрашам за што се работи. Од

една страна се бара се, а не придонесува. Дали тоа е инает затоа што не сте земале придонес за годишен одмор и други барања. Кога сте зеле К 15, во периодот кога не сте земале редовно плата? -Тоа треба да се запрашате?

Треба да се знае дека претпријатието е пред трансформација во која може многу лесно да се трансформира во Агенција за одржување на шумите, а стопанисувањето ќе биде дадено на концесионери. Но, при ваква трансформација треба да се знае дека ќе останат вработени само 400-500 вработени. Што со останатите 2000 вработени?

Факт кој сите знаеме дека тоа е погубна варијанта за сите нас. Јавното претпријатие е место од каде сите ние заработуваме за живот и јас сметам дека ние не треба да си ја сечеме гранката на која седиме. Затоа во моментот треба да се разбере дека сите овие барања треба да се тргнат на страна, а иднината да се гледа во зацврстување на претпријатието во доходовно претпријатие, на кое ние се стремиме за создавање. Во моментот кога ќе се случи тоа може секој да очекува дека нормално ќе си ги добие сите барања.

Дотогаш, треба да се знае дека сега, на пример дека Законот за јавни службеници, функционира врз принципот на оценување, според тоа со негативна оценка може да се заработи отказ. Треба да се знае дека секој вработен може да биде прераспореден во било која подружница на територијата на државата. Тоа се работи кои ние како менаџерски тим не ги практикуваме, но апелирам до сите вработени дека треба да го почитуваат тоа и дека треба со разум да се надминат сите препреки. Затоа се организираат вакви средби каде со меѓусебен дијалог треба да се решаваат сите проблеми кои се појавуваат и еднаш засекогаш да се сфати дека не се работи за никаков личен интерес туку дека сите треба да придонесеме во стабилизацијата на претпријатието од кое сите заработуваме за нашите семејства.»- го заврши своето обраќање генералниот директор на ЈП Македонски шуми, Жарко Караџоски.

За дискусија се јавија Љупчо Димовски претседател на Синдикалната организација во ПШС Бабуна Велес, кој укажа дека се забележани определени неправилности при одбирањето на изведувачи на услуги превоз, дотур и сеча, односно дека се одбираат неадекватни фирми со дотраена механизација кои делумно ја завршуваат работата, а потоа останува работа за јавното претпријатие, чии вработени ги довршуваат започнатите работи и тоа со нашите дотраени машини. Неправилности, односно злоупотреби се јавуваат и при фазата сеча, при што поубавата и поздравата дрвна маса, а за складовите и граѓаните останува неквалитетна дрвна маса. Исто така укажа на проблемите со месните заедници кои ја попречуваат работата во шума во некои атари во велешко.

За збор се јави и Ирфан Исаку од ПШС Шар-Гостивар, кој укажа дека се согласува со се што е кажано, но дека има доста наталожени проблеми кои треба да се решаваат на менаџерско ниво, желбите се едно, а реалноста друго. Дека нема големи проблеми во подружниците, тие ќе ги исполнат сите задачи, но дека нешто недостасува во комуникацијата меѓу подружници и дирекција и за тоа треба да се земат предвид раководните структури, односно менаџерите. Исто така укажа на фактот дека складовите се полни со неквалитетно дрво и дека побарувачката не е задоволена. Укажа на конкуренцијата на приватните складови како со цените, така и со квалитетот и дека на тоа треба да се обрне внимание. На вработените не може да им се скратат правата кои му следуваат без разлика на аргументите.

На овие забелешки одговори ген. директор, Жарко Караџоски, кој ги повтори констатациите дека е потребен дијалог за решавање на сите проблеми, а дека за конкретно решавање на проблемите на подружниците, Бабуна, Велес и Шар, Гостивар, треба прво да се снимат, па потоа да се решава. Тој укажа дека во јавното претпријатие постои Служба за внатрешна ревизија, која работи по вакви укажувања и дека после констатирање на состојбата ќе се постапи според законите. Уште еднаш укажувајќи на примената на добра волја од двете страни (вработените и синдикалните организации и работодавачот), за подалекусежно гледање на иднината на претпријатието и покомплексно решавање на проблемите, а не форсирање на ситни лични барања и остварувања на права, на штета на остварување и реализација на инвестиционата програма која се спроведува за општ просперитет и стабилна иднина на претпријатието.

С.Н.

ТЕК НА ПРОЕКТОТ ФОПЕР II

Основна цел на ФОПЕР II проектот е да ги консолидира придобивките здобиени во текот на ФОПЕР I од областа на шумарската политика и економика: образованието и истражувањето, зајакнување на човечките и институционалните капацитети во земјите учеснички (Албанија, БиХ, Македонија, Србија и Хрватска).

ФОПЕР II проектот се состои од две компоненти: **образование** (студии од втор циклус – магистерски студии) и **истражување**.

Првата компонента, односно мастер програмата е веќе во тек и студентите привршуваат со слушање на III-от семестар, кој завршува во декември 2011, за потоа во текот на последниот IV семестар да ја изработат својата магистерска работа. Најдоцна до јуни 2012 треба да завршат и јавните одбрани и 21 студент од регионот да се здобијат со дипломи за магистри од областа на шумарската политика и економика.

Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” - Шумарскиот факултет во Скопје е дел од оваа програма, која е акредитирана од Одборот за акредитација при Министерството за образование и наука на РМ. Тоа значи дека 4 (четири) студенти од Републиката ќе се здобијат со гореспоменатото звање, а тоа се студентите Јана Јовановска, Анета Блажевска, Биљана Стојанова и Васка Недановска. Ова практично ќе значи дека овој проект во целост ја исполнува својата цел во поглед на зајакнување на човечките капацитети од оваа област во Републиката, земајќи го предвид фактот дека во текот на ФОПЕР I веќе магистрираа 5 (пет) студенти.

Втората компонента е истражувањето. Значајноста на оваа компонента воопшто не заостанува зад првата, односно мастер судиите, затоа што истражувањето релевантно за политиките на шумарството е неопходно при препознавање на промените кои се случуваат во секторот шумарство на меѓународно ниво и нивната адаптација кон нив. Затоа, оваа компонента содржи 7 (седум) проекти, а темите на проектите се одбрани од сите истражувачи (постари и помлади) од регионот земајќи ја предвид важноста за анализа на одредената проблематика. Проектите се во фаза кога преоктниот документ е изработен и сега се започнува со нивна анализа.

Темите и нивните раководители се следните:

1. **Адаптација на националните шумарски политички системи во ЈИЕ** (Албанија, БиХ, Македонија, Србија и Хрватска) кон новите меѓународни модели на управување.

Раководител: проф. д-р Мерсудин Авдибеговиќ

2. **Проценка на сегашните механизми и инструменти на националните шумарски политики во земјите на ЈИЕ.**

Раководител: Д-р Хајри Хаска

3. **Проценка на управувањето во менаџирањето на заштитените подрачја во земјите на ЈИЕ.**

Раководител: Д-р Радован Невениќ

4. **Претприемаштво, пазар и маркетинг на недрвите шумски производи во земјите на ЈИЕ.**

Раководител: проф. д-р Македонка Стојановска

5. **Можности за производство на енергија од малите по површина шуми во земјите на ЈИЕ.**

Раководители: м-р Дане Марчета и д-р Стјепан Посавец

6. **Ставот на ловџиите, нивната мотивација и однесување кон ловството во земјите на ЈИЕ.**

Раководител: м-р Ненад Петровиќ

7. **Граѓаните и управувањето со урбаните шуми. Студии на случај во селектирани локации.**

Раководители: м-р Силвија Крајтер и д-р Дијана Вулетиќ

На 04.11.2011 во Белград во просториите на Шумарскиот факултет беше одржан семинар на кој раководителите на проектите заедно со помладите истражувачи ги презентираа своите проекти и фазата до која се стигнати.

Партиципанти на овој семинар беа деканите на сите Шумарски факултети во регионот и нивни претставници, директорите на Шумарските институти и нивни претставници, претставници на јавните претпријатија, приватни фирми и сл. Р. Македонија ја претставуваа деканот на Шумарски факултет проф. д-р Александар Трендафилов и м-р Костадинка Соколовска, претставник на ЈП “Македонски шуми”.

Нашата земја, земајќи го предвид бројот на истражувачи од оваа област, не беше во можност да биде дел од сите проекти, но е учесник во најголем дел од нив, односно не е учесник само во проектот бр. 6.

Како постар истражувач во сите нив е проф. д-р Македонка Стојановска, а од помладите истражувачи се јавуваат следните експерти м-р Владимир Стојановски, м-р Марина Миовска, м-р Воислав Тодоров, м-р Ненад Савиќ, дипл. инж. Јана Јовановска, дипл. инж. Анета Блажевска, дипл. инж. Биљана Стојанова и дипл. инж. Васка Недановска.

Со ваквиот пристап и со овие теми, кои се од суштинско значење за шумарската политика во Републикава, сметаме дека ќе дадеме значаен придонес кон оваа област, затоа што пред се ќе се детерминираат недостатоците во нашата законска рамка, а потоа ќе се предложат мерки за нивно надминување. Особено е значајно што за првпат во Републиката ќе се анализира и социјалниот аспект во шумарството, кој досега беше занемарен. Методологијата на истражувањето е во корелација со меѓународните стандарди, а тоа значи дека сите истражувачи од Републикава ќе бидат препознаени и на меѓународно ниво во теми од областа на шумарската политика и економика, како резултат на трудовите кои ќе бидат објавени во меѓународни списанија.

проф. д-р Македонка Стојановска

ПИЛОТ АКТИВНОСТИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТ ЗА ТЕРИТОРИЈАЛЕН МОНИТОРИНГ СИСТЕМ НА ПОЖАРИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Од 1998 година па се до тековната 2011 година, Република Македонија се соочува со обемни шумски пожари кои рапидно се ширеа и кои нанесоа сериозна штета на шумите и другата вегетација на површина околу 130.000 хектари и штета од околу 34 милиони евра¹. Само за оваа 2011 година, до крајот на месец ноември, штетите во шумите погодени од пожар веќе ја надминаа сумата од 50 милиони денари.

Сите овие шумски пожари беа резултат на човечки активности, т.е. палење во стрништа во земјоделството, незаконско проширување на површините под пасишта за штета на шумите, невнимателно ракување со оган од несовесни граѓани и што е најкритично - случаи со намерно подметнување на пожар со познат и непознат сторител и тн. Во последната деценија екстремно сувото време со високи температури и чести ветрови кои преовладуваат низ целата сезона на пожари (особено во 2000, 2007 и 2011 година) дополнително придонесе кон ваквите екстремни шумски пожари и значително го оневозможуваше нивното гаснење. Оваа ситуација е и поттикната од последиците на миграцијата село-град.

Основните податоци за шумските пожари од Европа укажуваат исто така на критичен момент околу шумските пожари. Само за периодот 2000-2010 година се случиле 50.000 пожари/годишно на 600.000 шумски области. Увидено е дека во последните 5 години има постојан пораст на временските серии на повторување на пожарите. Грција, Бугарија, Романија, Шпанија се најпогодени земји од ЕУ.

Основните податоци за шумските пожари од Балканот укажуваат дека само во 2010 година имало преку 30.000 пожари. 70% од истите се идентификувани во области подложени на депопулација. **ЈА**Неможност одделните држави во балканскиот регион да се снабдат со одржливи системи и непостоење на прекугранични програми е клучен момент кој не се искористува, а штетите од ден на ден се зголемуваат. А колку е таа штета јасно може да се види на наведените податоци во овој материјал за Македонија.

ПОТЕКЛО НА ИДЕЈАТА ЗА ПРЕДЛОГ ПРОЕКТ И СПРОВЕДЕНИ АКТИВНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАЊЕ НА ИСТАТА

Идејата за спроведување пилот активности за спроведување на проект за територијален мониторинг систем на пожари во република македонија произлезе од неколкуте пилот проект активности спроведени од страна на **ИМГ** (*International Management Group*) во Македонија и ангажираниот Постар експерт во тие активности господинот Алберто Погорелз (Alberto Pogorelz, Senior expert of Italian Ministry of Foreign Affairs) со Секторот за шумарство и ловство при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и тоа во компонентата за институционална надоградба во секторите рурален развој и образование. Преку овие активности, еден идентификуван приоритет е мониторирање на територијата заради спречување на пожари, поддршка за поврзување со италијански изведувачи на слични активности, реализирани поврзувања со AREA Science Park – Trieste, Italy и ELIMOS.

Прелиминарни активности кои се веќе реализирани

Господинот Алберто Погорелз во соработка со вработените во Сектор за шумарство и ловство при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство работеа на идејата идентификувана преку горенаведените активностите при што:

- 2 години самостојно се финансираше програмата на активности со цел реализација на финален производ: Пилот проект „Територијален мониторинг систем на пожари во Република Македонија“ т.е нула (0) денари се излееја од Буџетот на Република Македонија за досегашните активности,
- Добиени се 20 месеци помош и поддршка на Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, Сектор за шумарство и ловство
- Се воспостави рамковен договор меѓу AREA Science Park - ELIMOS

¹ Ова сума се однесува само на штети во дрвна маса т.е. м3 помножено со 1700 денари како просечна вредност на оштетената дрвна маса.

Но треба да се напомене исто така дека тоа се штети на шумски површини стопанисувани од ЈП Македонски шуми, не земајќи ги предвид и нивните трошоци за справување со пожарите, исто така и површините и трошоците на ЈУ Националните Паркови, трошоците на другите инволвирани институции во гаснење на пожарите како што се Дирекцијата за заштита и спасување, Центарот за управување со кризи, Министерството за внатрешни работи, Армијата на Република Македонија, други јавни препријатија, локалните самоуправи и противпожарните единици итн.

- Се спроведоа 18 месеци лабораториски тестови од страна на ELIMOS
- Се изврши планирање кампања за тестирање на терен и
- Се изврши тестирање на терен

Субјекти вклучени во прелиминарните проверки

- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство - Сектор за шумарство и ловство
- Јавното претпријатие “Македонски шуми”
- AREA science park Trieste – Италија
<http://www.area.trieste.it/opencms/opencms/area/en/>
- ELIMOS – Италија <http://www.elimos.it/>

Кампања за тестирање

- 5 месеци подготовки
- 37 истражувања на шумските области
- 15 средби за координација
- 450 работни часови за дефинирање на протоколот на работа
- 250 работни часови логистичка координација
- 75 работници од Македонија
- 1 техничка екипа од ELIMOS
- 6 дена тестови на терен (26-30 Септември 2011 година)
- 15 симулирани пожари според главните, најверојатни случаи

Најважни резултати по спроведената кампања

- 8 km максимална далечина за детекција на пожар
- 12 секунди минимално време за детекција
- 6 минути максимално време за детекција
- 4 km далечина детекција на пожар покриен од магла со помош на термички модалитет
- софтвер кој е во состојба да детектира чад

Цел на пилот проектот

Пилот проектот насловен „Територијален мониторинг систем на пожари во Република Македонија“ ќе има за цел зајакнување на националниот капацитет за ефективна и итна идентификација/детекција на пожари, брзо тревожење и овозможување ефикасно справување со шумските пожари што ќе има значајно влијание за локалните заедници и економијата на државата. Ќе биде изградена целокупната инфраструктура и координирање со стратегиите за управување со пожар во рамките на тековните структури за справување со шумски пожари, вклучувајќи и прогнози за шумски пожари кои ќе резултираат во подобра заштита на шумите и на производството. Ваквата помош има за цел спречување на шумските пожари, надзор, рано откривање, брзо гаснење на пожарите и безбедност, учество на јавноста и обука како и систем за информирање за шумите. Проектот ќе ја процени тековната превенција на шумските пожари и на контролните системи и ќе го подобри протокот на информации за ризиците од шумски пожари. Исто така ќе помага во развојот на институционалната рамка за ефективно справување со шумските пожари преку механизми за ефективно учество на јавноста, преку организирање на обуки во сите аспекти на справувањето со шумските пожари за главните чинители. Со овој проект ќе се овозможи ткн. “Златен час” на реакција (golden hour for reaction) со што би се намалиле штетите од пожари дури и за 95 % од тоа што се случуваше порано, имајќи ги во предвид добиените резултати од тестирањата и перформансите на системот.

Технички карактеристики

- користење на иновативна технологија
- широкозонски мониторинг-следење
- единствен центар за рано откривање и тревожење
- ниски трошоци за реализација и репликација
- намалување на времето на алармирање и интервенција

Сценарио за проектот

Можност за имплементација т.е. репликација во сите балкански земји со Македонија како лидер и центар.

*м-р Војо Гоговски, државен советник за шумарство и ловство во МЗШВ
Јурант Дика, помлад соработник за заштита на шумите од биотски и абиотски фактори во МЗШВ*

НАМАЛУВАЊЕ НА ЦЕНАТА НА ОГРЕВНОТО ДРВО ВО ЈП «МАКЕДОНСКИ ШУМИ»

На 18.10.2011г., во просториите на дирекцијата, конференција за печат одржа **генералниот директор на ЈП «Македонски шуми» Жарко Караџоски.**

Тема на оваа конференција беше цената на огревното дрво. Имајќи предвид дека дрвото е најевтин и најбаран енергенс во државата, ЈП «Македонски шуми», врз основа на одлука на Управниот одбор на јавното претпријатие, ја намали цената на огревното дрво на складовите на ЈП «Македонски шуми».

«Цел на оваа прес конференција е да ја запознаеме македонската јавност и граѓаните дека во пресрет на грејната сезона која започна на 15-ти овој месец, ЈП «Македонски шуми» излезе со еден пакет на одлуки и мерки со кои што ќе придонесе буџетот на граѓаните да биде помалку оптоварен. Наспроти сите шпекулации кои можевме деновиве да ги слушваме, во смисла на тоа дека цената на огревното дрво ќе расте или дека веќе поскапело,

ЈП «Македонски шуми» од 15 октомври, со одлука на Управниот одбор на ЈП «Македонски шуми», цената на огревното дрво ја намали за 5%, или изразено во бројки, ако до сега дабовото огревно дрво било 2450,00 м.п.р., беше 2450,00 денари, нова цена е 2300,00 за мпр. Додека буковото огревно дрво кое до сега беше 2370,00 денари, сега ќе биде 2200,00 мпр.

Овој попуст од 5% е во пресрет на грејната сезона како добра вест за граѓаните дека ЈП «Македонски шуми» се грижи за буџетот на граѓаните. Дрво за огрев има доволно и нема место за никаква паника.

На сите граѓани кои склучиле договори со нас, дрвата ќе им бидат испорачани и нема да има простор за паника. Оние граѓани кои што ќе уплатат овие денови во готово, на количината која што ќе ја побараат ќе добијат 5% попуст. Оваа одлука важи до 31. декември оваа година.»

Генералниот директор на ЈП «Македонски шуми» го најави планот за продажба за 2012г. и притоа рече: «Што се однесува за плановите за наредната година, уште сега можеме јавно да објавиме дека немаме намера да ја зголемиме цената на огревното дрво и апсолутно, нашата намера е да го растовариме буџетот на граѓаните. Во споредба со сите други енергенси кои што поскапеа, ЈП «Македонски шуми» ќе придонесе во намалувањето на трошоците во производството на дрвото, а не со зголемување на цената. За наредната година планираме стимулација кај граѓаните, но и кај сите правни лица кои сакаат да купат огревно дрво, дека во однос на количината која што ја има договорено ќе дадеме рабат од 2% за купувачите кои имаат побарувачка до 1000 м³, а над 1000 м³ добиваат рабат до 5%. За сите пензионери, здруженија на пензионери, трудови инвалиди од почетокот на 2012 година рабатот ќе биде 4%. Новина е тоа што до сега беше 2%, а сега го зголемуваме за цели 2 проценти.

Уште една новина, значи целата продажба ќе се врши од складовите на ЈП «Македонски шуми». До сега имаше разни начини на продажба на огревно дрво, а сега ќе се продава само од складови. Секој кој сака да купи огревно дрво, може да појде до најблискиот склад на ЈП «Македонски шуми» од каде дрвата и ќе се подигаат.

Тоа се новините во продажбата на огревното дрво како енергенс кој според цените на пазарот е најисплатлив и ние имајќи ја предвид бројноста на граѓаните кои се греат на дрва одлучивме да го олесниме оптоварувањето на буџетот на секој граѓанин. Мислам дека ова е исклучително важно за граѓаните, особено во овој период на нагло заладување на времето и ние не сакаме да ги оставиме неподготвени за грејната сезона, инаку ценовната политика на ЈП е ако и досега огревното дрво беше најевтино, сега ќе биде уште поевтино и подостапно на граѓаните, на сметка на сите оние енергенси кои поскапуваат.»

На новинарско прашање за количината на огревно дрво која се испорачува на пазарот и колкави се потребите на пазарот, директорот одговори:

«ЈП «Македонски шуми» секоја година произведува 600-700 000 м³ дрва. Таа количина ја имаме секогаш на лагер, а ако треба и повеќе. Вкупната побарувачка на граѓаните е поголема, но секој има право да бира од каде ќе купи огрев. Оваа година има мал пораст на побарувачката во Република Македонија, веројатно заради високата цена на другите енергенси, што е логично, инаку во ЈП «Македонски шуми» побарувачката е иста како и минатата година. «

КОМУНИКАЦИЈАТА ВО ШУМАРСТВОТО - КЛУЧ ЗА УСПЕХ

Мрежата на шумарски комуникатори (FCN) која настанала со соработка на Стопанската комисија на Обединетите нации за Европа (UNECE) и организацијата за храна и земјоделие (FAO) донесе "Страшешка рамка за шумска комуникација во Европа", базирано на најновите истражувања и пракса.

Зошто Европскиот регион треба да ја развива стратегијата за шумска комуникација?

На ова прашање дадоа одговор 36, од вкупно 56 членки на Стопанската комисија на ОН. Стратешката рамка ги содржи комуникациските цели, заеднички клучни пораки и пристап, дизајнирани така да им помогнат на владите, приватните и државните институции и организации, како и на учесниците на сите нивоа, на формулацијата на комуникациските програми и стратегии за шумите.

Од многубројните причини за потребата од развој на комуникациската стратегија на шумите, нотирани се следните:

- Бидејќи шумите на различни луѓе различно им значат, се создава судир на интереси кој доведува до различни, често збунувачки пораки
- Шумите се често интерес на различни политики што доведува до дисперзирани мислења, па треба да се воспостави кохерентност и да се ангажираат учесниците на сите нивоа во отворањето на потребниот дијалог за шумите
- Постои значителен јаз меѓу вистинската состојба и перцепцијата на јавноста по прашање на шумите
- Иако постои емоционална поврзаност на луѓето со шумите, факт е дека јавноста не е доволно информирана по прашање на одржливо стопанисување со шумите и така шумите никогаш нема да го остварат својот потенцијал во ублажувањето на глобалните промени
- Шумарскиот сектор се состои од голем број институции и организации, но и покрај тоа тешко се наоѓа заеднички јазик!

Истражувањата на јавното мислење во европските земји по прашање на шумите покажува голема неинформираност. Како главен проблем се наведува дефорестација и заштита на шумите, а тоа всушност и не е толку лошо на ниво на Европа, дури постојат показатели за зголемување на подрачјата под шуми во последните дваесетина години. Пожарите се окарактеризирани како најголема опасност за шумите, додека опасноста од бури, неадекватната примена на пестициди и други болести на шумите е недоволно нагласена. Исто така голем акцент се става на важноста за зачувување на шумите и нивната заштитна функција, додека, на пример, за можностите за користење на шумите воопшто не се расправа.

Со стратешката рамка за шумска комуникација ќе се настојува да се премости јазот помеѓу реалноста и перцепцијата во јавното мислење.

Со подобрувањето на комуникацијата и подобрите информациски платформи на крај ќе се настојува да се донесуваат и спроведуваат подобри одлуки по прашање на шумите и шумарствата.

Стратегијата значи дека треба во поширок контекст да се соединат економските, еколошките и социокултурните аспекти во комуникацијата за подобро и поефикасно спроведување на одржливото стопанисување со шумите. Треба на пошироката јавност и на сите заинтересирани да им се пласираат факти за важноста на шумите во модерното живеење и тоа треба да се прави на локално, регионално и национално и глобално ниво.

Кои се клучните пораки кои со оваа рамка треба да и се претстават на јавноста и на сите заинтересирани?

1. Шумите се клучен фактор во одржувањето на животот на Земјата, па затоа сите сили треба да се насочат на намалување на дефорестација и зголемување на пошумувањето на шумите. Иако во Европа оваа состојба е добра, а во светот не е, лекциите од праксата на одржливото стопанисување во Европа треба да се пренесат пошироко.

2. Кога се спроведува мудро и одржливо стопанисување, шумите ни даваат обновливи извори на материјали и енергија, како и друга еколошка и социјална корист.

3. Европските шуми имаат добра пракса во стопанисувањето, но им треба дополнителна помош за да излезат на крај со се поголемите закани пред климатските промени, временските неприлики, пожари, употреба на пестициди и останати непогоди.

4. Штетното влијание на животната средина може значително да се редуцира со употреба на производи од дрво кои настанале со одговорно стопанисување со шумите.

Пораките мораат да бидат правовремени, јасни, релевантни и ефективни, па мора да се пласираат по пат на повеќе комуникациски канали за да стигнат до целните групи. Кога станува збор за целните групи, тие се однесуваат на главните носители на одлуки во многу сектори кои се важни за шумите, новинарите, младите луѓе, невладините здруженија и многу други. Се настојува да се создаде влијание на тие групи кои би ја сфатиле улогата и важноста на шумите и одржливото стопанисување со шумите, за да увидат дека шумите може да се искористат и за сопствено добро. Исто така треба да се разгледаат можностите на вклучувањето на шумите во донесувањето на одлуки и во деловните планови и на крај, да го промовираат легалното и еколошки прифатливо производство на дрва и дрвни сортименти.

Цел на оваа стратешка рамка, на крајот е, да ја подигне свеста и да ја расветли состојбата и можноста за одржливо стопанисување. Секако, оваа стратегија не завршува тука, туку започнува. Потребно е перманентно надополнување на рамката со најновите достигнувања и откритија во шумарскиот сектор.

Преземено од хрватската ревија «ШУМЕ»

Превод и обработка: Соња Никчевиќ

КОНТРОЛА И ЕРАДИКАЦИЈА НА БЕСНИЛО И КЛАСИЧНА ЧУМА КАЈ СВИЊИТЕ КАЈ ДИВИТЕ ЖИВОТНИ

БЕСНИЛО

Беснилото е смртоносна болест предизвикана од вирус кој го напаѓа нервниот систем. Вирусот се пренесува на луѓето и животните преку каснување, гребење и контакт со плунката на инфицираното животно. Болеста е смртоносна доколку не се реагира навреме. Главен носител на беснилото во Европа е лисицата која може да ги зарази сите диви и домашни цицачи, особено кучињата и мачките. За искоренување на беснилото, 2 пати годишно се спроведува орална вакцинација на лисиците со фрлање на вакцинални мамки.

Вакциналните мамки се направени од смеса со рибино брашно. Во мамките е сместена пластична капсула во која се наоѓа вакцина против беснило во течна состојба, која содржи ослабен вирус на беснило.

Не ги допирајте вакциналните мамки

Доколку дојдете во контакт со вакциналната течност, веднаш обратете се кај Вашиот матичен лекар.

Ловците имаат многу важна улога во борбата против беснилото

За следење на успешноста на вакцинацијата потребно е да се праќаат мостри (лисици) за испитување во Националната референтна лабораторија за беснило. Секое животно со невообичаено, сомнително однесување треба да се пријави кај најблискиот ветеринар или на бесплатниот телефонски број 0800 32222. Животни кои задолжително треба да се испитаат за беснило се:

- ноќни животни кои талкаат преку ден и не се плашат од луѓе;
- животни кои се видно вознемирени, агресивни, дезориентирани;
- животни кои се пронајдени мртви или удрени од возило.

Кучињата кои се користат при лов треба задолжително да се вакцинираат против беснило секоја година во овластените ветеринарни амбуланти.

Доколку Ве касне, изгребе или сте биле во контакт со сомнително животно, веднаш измијте го местото со многу сапун и вода, најмалку 5 минути и појдете кај матичниот лекар!!

КЛАСИЧНА ЧУМА КАЈ СВИЊИТЕ

Да ги заштитиме домашните свињи преку контрола на болеста кај дивите свињи

Класичната чума кај свињите е вирусно заболување кај домашните и дивите свињи. Болеста кај домашните свињи е фатална и предизвикува огромни економски штети.

Болеста не се пренесува на луѓето

Дивите свињи се главни носители на вирусот и несекогаш покажуваат клинички знаци. Поради тоа, единствен начин за утврдување на статусот на болеста е со земање мостри од застрелани диви свињи за лабораториско испитување.

Затоа, Вашата соработка е неопходна

Што треба да направите?

1. Да го известите надлежниот ветеринарен инспектор за:

- секоја отстрелана дива свиња
- секоја угината дива свиња

2. Да земете мостри за лабораториско испитување:

1. Крв (коагулум) од срцето
2. Слезина
3. Крајници/тонзили
4. Бубрег
5. Дијафрагма

ВАШАТА СОРАБОТКА Е НЕОПХОДНА ЗА УСПЕШНА КОНТРОЛА НА БОЛЕСТИТЕ КАЈ ДИВЕЧОТ

ВАДРА-ПРОДУКТ

извоз-увоз ДОО Скопје
ул.шидска 2, тел/факс: +389 2 2050 317; 2031 497; 2037 229

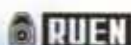
РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ ЗА ТОВАРНИ МОТОРНИ ВОЗИЛА

IMK 14 ekofar

Industrija
Precizne
Mehhanike
Proizvodnja i popravka
agrarne mehanike

БЕЛАРУС

Continental
CONTITECH

BOSCH

FAG

KOLBENSCHMIDT

Iskra

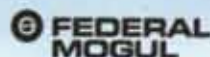
COBEST

GOETZE
PROTOMENTALE

IVECO

FEDERAL
MOGUL

WABCO

ТРАКТОРИ-ЗЕМ.ЈУДЕАСКА МЕХАНИЗАЦИЈА И ГУМИ

info@vadraprodukt@yahoo.com

АКЦИЈА ЗА ПРОФЕСИОНАЛЦИ

Husqvarna 365

33.825 ден

Husqvarna 576 XP

46.125 ден

Husqvarna 372 XP

41.205 ден

ГРАТИС

Свекица

1L Двотакто

Ланец

Куфер за пила

Турпија

Sinpeks, str. Grcki Pat bb, 7000 Bitola Phone: +38947 208500, Fax: +389 47 208515, E-mail: sinpeks@mt.net.mk

Техномак **Неготино** 043/362-701, 075 420-383, Пила-С **Куманово** 031/429-204, Деспотовски **Битола** 047/231-245, Делфи **Ресен** 047/454-600, Медивет **Охрид** 070 304-224, Феропроект **Струга** 046/780-926, Автомасини **Кичево** 045/220-735, Агроголд **Гостивар** 070 314-149, Агропал **Тетово** 044/333-480, Баухаус **Тетово** 044/339-259, Реплек и Хубо **Скопје** 02/309-6107, Меркур **Скопје** 02/321-9701, Вего **Велес** 043/224-323, Елмако **Кавадарци** 071 250-327, Милпром **Прилеп** 048/412-991, Теодул **Прилеп** 048/414-860, Сервис Електроник **Прилеп** 070 259-006, Континентал **Штип** 032/390-728, Томче Спорт **Кочани** 071 887-817, Јуро92 **Виница** 033/364-120, Манов **Делчево** 033/413-512, Зоја **Берово** 033/470-354, Шкуљ **Струмица** 034/328-567, Најкпром **Струмица** 075 468-450, Ирис **Валандово** 032/391-313, Интер Комерц **Гевгелија** 034/213-872